

omnia creata sunt in materia. s. non in
tali forma sic in diebus sequentibus receperunt.
Et hec opinio magis literalis. s. prima magis sequitur rationem. Deus enim dupliciter operatur. Aliqua namque factur mediante natura. et hec fuit successus sue. Aliqua facit in se immediate. ut creare peccata dimittit gratiam infundit et huiusmodi. et talia sunt instanti. et perfecti et impleti. Cum ergo de primordialibus res non producat mediante natura. s. inmediate per se. unde quod instanti fecit eas perfectas ac impletas tamen in materia quam in forma. **C**onsequenter sunt. uel. hec permutue res create. Celi empireum angeli materia mundi. et tempus. **De distinctione creaturarum in genere. u.**

Creatura triplex est. s. corporalis tamen ut elementa. spiritualis tamen ut angelus. Composita ex his ut homo. Corporalis que natura distinguit in corpora lucida ut sidera sunt. et opaca ut est terra. et metalla et huiusmodi atque perspicua sicut diaphana ut aer et aqua. **C**reaturae quaedam habent esse tamen ut lapides quedam uelut arbores. quedam sentire ut animalia quedam intelligere ut angeli. **D**istinguitur mundus triplex. s. archetypus ab archetypo quod est princeps. et typus quod est figura. qui principalis figura. quod ipse est exemplar mundi sensibilis. **I**tem est mundus qui dicitur macrocosmus. uel megacosmus. i. maior mundus. ut est hic mundus uisibilis. **T**ertius est mundus qui dicitur microcosmus. i. minor mundus ut est homo. **D**e his tribus. **I**tem in mundo erat. ecce primus. **E**t mundus per ipsum factus est. ecce secundus. **E**t mundus eum non agnouit ecce

tertius. **Q**uia est inter elementum et elementum. et quinta essentia. **E**lementum est primum sponibile. et non sponibile. unde nec terra. nec aqua. nec aer. nec ignis. purum est elementum apud non et simpliciter quod ista inter se amiscunt. et mixime ita prout in se coniungunt. **E**lementatum est pluribus corporibus sponibile ex uel elementis. **Q**uia essentia est corporis per se differt ab omnibus elementis et elementatis. tamen in materia quam in forma. tamen nata quam in uirtute et non hinc in se. **Q**uia nec carni corruptionis. **O**pera. uel. diez per moyses distinguuntur moraliter sic habent. **S**ignat enim rex demitcho creatio impii iustificationem. **F**irmamenti operatio. boni sponibile et firmamentum. **A**quarum integritas. cordis aduersionem. **S**ydum perfectio exemplum boni operatio. **P**iscium et auium formatio status actus. et contemplatio. **H**ominis pluralitudo rectitudinem intentionis. **P**ost illa septem diei reges eternitatis. **E**st locus summus. i. celum. uel sola leticia. **E**t est infimus. s. infernum uel sola tristitia et est medium. hoc est mundus inquam summa spanda. et infima rinda. **Q**uia enim a summo corruerit et immoderatus est. quod repand non erant. **N**on illo a summo non cecidit. in medio collocat est ut esset ei locus quo ascenderet puritatem puritatem. uel descenderet per culpam. **I**tem hugo de sancto victore. d. quod as est locus in quo solum et summum bonum. s. celum. **A**liquis inquam solum et summum malum. e. s. infernum. **A**liquis inquam solum bonum. e. s. non summum ut paradysus. **A**liquis inquam bonum et malum. e. s. neutrum summum ut mundus.

Distingtio orbium tam celestium quam

Corpalis mundi **elbrum. iij.**
 machina tota distat in duobus
 scilicet inna celesti et in natura elementari.
Celestis autem distinguitur in tres celo
 principales. scilicet Empyreum. Crystallinum.
 et firmamentum. Intra firmamentum
 uero quod est colu stellatum continentur vii.
 orbis. vii. planetarum. qui sunt Saturnus.
 Iupiter. Mars. Sol. Venus. Mercurius.
 Luna. Nomen autem celi crystallini si
 uo aquei intelligitur illa pars materie pri
 me que secundum philosophum formata est duos
 orbis. quorum superior dicitur prima mobile.
Istorum orbium natura est quod omnes mouentur
 excepto celo empyreo quod quietum
 est. **N**atura uero elaris in. iij. speras
 principales distinguitur. scilicet ignis aeris. terra
 et aque. **S**peras ignis et aeris habet intersticia.
 scilicet superum quod uocat igneum et medi
 ac infimum quod uocat olympum. **D**er
 similitur tria habet intersticia. scilicet super
 mum quod uocat etherum. et medium ac
 infimum quod dicitur aerem. et in superum est
 calor et lux ipsius solis puritate. **S**i
 militer est et in infimo. scilicet hoc est ipsius
 solis puritate. **S**imiliter est et in
 infimo. scilicet hoc est ipsius radiorum repercussio
 one a terra. **I**n medio autem intersticio
 ad quod non potest perfringere repercussio radi
 orum est frigiditas et obscuritas. in qua
 dicuntur habitare demones qui detruunt
 sunt in hunc aerem caliginosum. **I**bi et
 sunt tempestates. scilicet tonitrua. grando
 nives et silia. **E**x his colligitur xvii.
 orbis. terra et aqua ambietes. qui
 omnes possunt celi uocari. **I**stos autem
 excellit celum unitatis ipse deus qui est

est in omnibus et super omnia. **D**istancia
 decem orbium et planetarum habet. **A**tria
 usque ad lunam habet sunt miliaria.
 xv. milia. dc. et xxv. habet sunt stadia
 cum. xxvi. **A** luna usque ad Mercurium
 sunt miliaria. vii. dcc. cum semisse.
A Mercurio usque ad uentem terram. **A** uenem
 usque ad solem. xxvii. cccc. et xxxvi. **A** so
 le usque ad martham sunt miliaria. xv.
 dc. xxv. **A** marthe usque ad iouem. vii.
 dcc. xv. **A** ioue usque ad saturnum terram.
A latino usque ad firmamentum. xxvii.
 cccc. xxxvi. **E**x istis sequitur quod a terra
 usque ad celum stellatum sunt miliaria
 c. ix. — cc. lxxv. **D**e natura celorum
 et superiorum corporum. iij.

Celi est corpus primum natura sim
 plicissimum. incorruptibile
 solidissimum. cetera subtilissimum. quan
 titate maximum. qualitate lucidum
 diaphanumque perspicuum. materia primi
 mum figura spicua. locali situ supremum.
 amplitudine creaturarum in se aliarum
 potentium. **I**ste proprietates tam celo em
 pyreo inueniuntur. quam primo mobili. **S**ed
 propter hoc celum empyreum motu est ex
 ternum huiusmodi spirituum habitaculum. spualiter
 sedes dei occupatum. **S**imiliter primo
 mobili spualiter inuenitur. quod est motu
 uelocissimum. ac inferiora uirtutis in
 fluxuum. **E**odem modo dicendum est de fir
 mamento quod plene inueniuntur ei de
 proprietatibus superioribus. et insuper est aq
 uum diuisum ac stellis decoratum.
Corpora celestia diuiduntur in lu
 centia. et non lucetia. ac diaphana. **T**am
 corpus lucens est sol. qui solus in se habet
 lucet et non lucetia sunt stelle et cetera

planete. qui lumē suū a sole mu-
tuat. **C**orpa uo dyaphana sūt cō-
spe celestes. Itē spe celestes cū mouē-
tur nō mutat locū. s; mouentur
locis suis. **S**upiora influūt in hō-
ra uirtutē motuā. uegetatiuā. s; e-
sitiuā. ac omnū gnabilū pducti-
uā. Itē licet creat qualitātib; elemē-
tarib; nō enī sūt calida. ul; frigida
sica ul; humida. tū ista cānt in in-
fiorib;. **I**ntē nō influūt libm
arbitum. nec hnt uirtutē mutadi
hōmīs uoluntatē. lz hnt inmutēt
ac disponāt pplexionē hōmīs. qā
uoluntatē nō hēt quidē cogit. sed
fm magis ul; min⁹ indūctis hōib;
inclinare. **O**pā q; corpa supi-
ora distinctā significatiōem dīez
fm lumē solis. indistinctōem mō-
tū. fm motū lune. ac distinctōem
annoz fm motū sol; in obliq; celo.
atq; distinctōem tēporū fm uariū
cursū planetaz distantia & cursū
ascensū ac descensū retrogradatiōez
& statū. **D**e natā stellaz in gmiū.
Stelle supme infirmāto
figunt. & cū illo semp
mouent. **N**atā sūt pssima
figā spūe qntitate magne. a pētia
pue. qualitate lucide. radiōz diffusi-
ue. rez infioz gnatiue. a sole illūia-
tōis receptiue tenebrax expsiue.
qnto nox obscurior. tāto plus sui
maifestatiue in pscia sol; sui lū-
nis occidatiue. tēpestatis & semita-
tis pccatiue. uiaz nauigantiū di-
rectiue. qnto iunctiores tāto im-
uni lucidiores. s; singltē min⁹ appere

ur pz in galaxia claritate. qntitate
diffunt ac uirtute. **G**alaxia est ml-
tutudo puaz stellaz q; pignaz ul;
li loco orbis. u diffundē lumē solis.
Eclypsis fit cū se soli luna sbnecht
ut tenebras orbis efficiat. **N**ota q;
omēs stelle eclypsant. & hoc ul; a ter-
ra ul; a planetis. **P**lanete dnt qntoz
retrogradi qm pgressiui. qm statōna-
riū pur inepigidis suis diuisimode
mouent. **P**lanete sūt sidera int
celū & terrā errācia. firmamento
pziū cursū a gntia. **C**ursū quē ha-
bēt ab influxu pmi mobil; mouēt
directe. s; cursū pziū mouēt obliq;
Nō scintillāt. singltē suos colores
hnt. & cū cūculos alioz ingrediunt.
& illoz picipāt qntate. **C**ū sole in
cātes occidant. **Q**ūto tē pignoz
tāto cūculos hnt breuiores. **Q**ūto se
altiores tāto curs; eoz natural; uide
eē tardior. **C**orpa eoz sūt pspicua s;
ppacta. **Q**uōq; nō eclypsant se. **D**e
Lux est ut air pps. **L**uce. **v**.
actus lucidi fm qd lucidū. s;
sciend q; lux est qntas actiua corpi
lucidi. sic calor ignis. **L**ux q; dat
colorib; eē intēronale. sic intllēs
ages fantasmaticib; eē intllēuale. sp
est mediū defēns omiā. que acelo
nos descendunt. **S**pā corpi mutu-
at nō lucēs alucido. **S**pā est ut air
pss celi purpā. malofitoz inimica.
nauigantiū directō. oclis noctis. fa-
cies omniū rez. **L**ux ut air Aug;
rectū hnt in cellū. & nllōm icadit
pcuriū. **H**ec omib; reb; formā &
decorē tbiunt. & absq; illa cūcta s; igna.

et abscondita. Notus est sicutus. quia si
 mox replet omnia. hec insupficie u
 brosi corpis non profundit se. si incorpe
 dyaphono. Vn in corpis soliditatem
 ut soliditate magis et inur picipat.
 Lux et sine sui diminutione ubiqz se
 diffundit. Ples ipetates lucis hes
 sup de sole. que illi zenuit inqur
 lucet. **S**ciend qd lux uocat in
 corpe luminoso. si lumie pur est ilua
 do respenti. splendor aut indenso
 eto. et color pur e i corpe opaco
De planetis inspecie. vii.

Saturni nob e remotissim fri
 gidus est et sic. hoc intelligi
 nescit sic et in aliis planetis. Cru
 cinitate ei calor sol remittit exiuc
 roem eius cu ioue clar efficit cum
 naliu sit pallid. Nocuus e. et ipodo
 minate fer naliu mortificat aut de
 bil. plus nocet retrocedo qm pce
 dedo. Morat in quob signo xxx me
 sibz ex quo ser e q cursu suu pplet
 xxx. annis. **J**upit est clarus q ad
 instar lactis cadidus inqilitatibz est
 bit tpeatus. qz calid et humid. In
 supiori pte sue ablidis tpeat mali
 cia sacri. Tu ascendit in culu sac
 ni ptrahit palloee licet sit clarna.
 inqz signo morat panru. et ua
 plet cursu i duodeci annis. **M**ars
 calid et siccus. et ido nocuus ex ppi
 etatibz suis. hois irrat ad bellu.
 Er in ppositioe uenit et iouis et nota
 itate punit. igne appet et radios
 et inqz signo morat. xl. dieb. **S**ol
 de octies maior terra. Calid est et lu
 minos. **E**clipsim patit. Inuis e

omibz nube celae. Sol ple lucez
 q nulli hodi magis ppetit. vn et
 nome accepit. stellas illuminat.
 et tu eas ad prelentia sua lumie
 puat. Medius est planetaz odio
 sus egris oculis. si amabit e puris.
 tpea distinguit. lotis in mudis u
 iquinat. et testea solidat gelida
 resoluit. flores apit. fructu mat
 ar. corpa dyaphana penetrat no
 requiescat. uisu recund. uapore
 eleuat. emisipia uicilli plustat.
 appinqs nob estate facit. rece
 des hyeme efficit. oclis est mudi.
 in quol signo morat. xxx. dieb.
 et x. hois. **C**ursu annuu pficit
 motu pxiu. q die pficit motu
 pmi inobit. **V**en est lucifer
 calid et humid. malicia marta
 tpeat semp sole pmutat. q qndo
 pcedit de lucis. qn seq de uesp.
 colore het candente et refulgete
 electro simile. In sidia pl lpt
 der. cursu pplet. ccc. xl. vii. dieb.
Mercuri semp cu sole gdit.
 nuqm ab eo ample. xxx. gradibz
 distas. Colore ht radiente. Caro
 ip solis uicinitate cernit. eloqn
 tia lb ipd est. aquis de dnari. et
 p esse semibz. **C**ursu pplet. ccc. q
 noz. xxxvii. dieb. **L**una noc
 te illuat. lumt inuuiat. Augm
 tu patit et det ment. Infima est
 int planetas eclipsim patit. et
 effigie maculosa het. ip puctoz
 eius cu infioribz. It coenicalata
 in eda appet ex eo q ps et no illu
 miata abscondit. **R**egina celi apl

lat. q̄ sol tāqm̄ medī planetarū p̄
cipat p̄tates omniū. & eas ad lu
nā cū lumīe suo trāsmittit. Ipa uo
luna quēcūq; a sole recipit sic influ.
Vn̄ q̄ ea uirtutes planetarū tali m̄ re
cipim̄ n̄to regina celi uocat. Huius
uirtus patet q̄ q̄ luna p̄mo incēd̄
optimū est semina iace. q̄ tūc uir
tutes planetarū q̄s inflorib; influ
cipit collige frigida & humida.
solē p̄cedes minuit. & eundē seq̄
crebit. & cū ab eo elogat̄ accessus
& recessus maris p̄ea cātur. **Signa**
zodiaci quol; in se p̄currūt. De
natura quorū elementorū. viii.
Sms p̄sumit & i cūat similitudie
sua sibi appingētia p̄terit. Motū
facit de cent̄ ad cūfētia. ardet
& lucet i maria aliena. & nō i sua
sp̄a. In florea reducit ad sup̄iora q̄
resoluit terrea in aquosa in acra.
mollificat dura. & indurat mol
lia stilitat. ut p̄ in resoluōem
glaciei & dēnat. & lutū. De p̄ar
ut i auro. & corrupit ut i auro si
aut ea que p̄sumit frigida fac
p̄ accidēs ut p̄ i aceto. Est & pene
tratiuus. p̄mutatiuus. actiuus
diuisiuis. **I**gnis in sp̄a sua n̄
lucet. q̄ nō est p̄pactus. Nullū
enī corp̄ dyaphanū lucet. si p̄o
est illuāibile. Si aut̄ ignis in sp̄a
sua nō lucet. q̄ nō est p̄pactus. Aut
ut enī sūa p̄pactus eēt eclipla
ter omēs stellas. que sup̄ ipm̄ s̄.
Ignis uo hic lucet ap̄d nos ip̄
matiam coadunata inq̄ est. &
hoc p̄ q̄ una cādela oppoita al

ei facit umbra. **A**er est subtilis
mobilis p̄spiciuus p̄ inspiratiōem &
respiratiōem caloris cordis t̄p̄ati
uus decorat uolatilib; loc̄ in p̄lli
onā. mālio sp̄uum. Est & altābilis
leuis subtilis atq; rarus. nō lucet.
sic nec aliq; corp̄ dyaphanū. & ē
illuāibilis. **A**qua sup̄ celos ele
uat. piscib; decorat. t̄p̄statib; s̄
icit. omēs fontes & flūia ad ma
re p̄tinuat. ad locū unde ueniūt
reūtunt. **A**er p̄ber aq̄ i formatiōe
uolatiliū ornamenti. & uogetabi
lib; optime est nutrimentū. t̄mābilis
t̄māno alieno. & m̄mē t̄māno ip̄o.
Corp̄ enī dyaphanū omib; ē p̄mu
nis. **I**n cristallū congelat. **I**rum in
nubib; creat. sordes p̄gat. irrigat re
tos. febriatēs sua frigiditate. & hu
miditate delectat naues uehit. lumē
recipit ad suū p̄ncipiū currit. loca
uacua s̄bit. lapides cauat. ignē exti
guat. oli mundū purgauit. **I**n mari
rubro ip̄ dei cellit. de lacte dei fluxit.
hanc t̄p̄e in uinū mutauit. ac de ip̄a
bapmā matia ordinauit. **T**erra
ter elemēta ē infima niḡ magisq;
despecta. pondosa rotūda. elemētis a
liis cūdata mar̄ fructuū. radix pla
tarū. uirtū animalū. edificorū fūda
mentū. defunctorū receptaculū. in
dial̄ machinē centrū. geludit in se i
fūā. frigida sicca. opaca. corp̄is hu
mani matia. seruat metalla cent̄
tenet. motu ex uaporib; i elusis p̄
tutis. herbis & florib; ac arborib;
decorat. cca eā motu cūlarū celūō
sūōib; uoluit. ab homib; & uirtutis

āq̄a

calcat. **H**oz queda t're ppetur fm
 ee aut. queda fm lita. queda fm
 p'entiu. queda fm ornatiu. queda
 fm utilitate. **De p'p'ionibz AERIS.**
Cometes lz appeat q' **viii.**
Stella. no est t'n aliq' q' aer
 i flamat' ex uicinitate ignis hec co
 mas lumis fundit. & dz ligcare
 mutatoem regni aut bella. aut
 pestilentias. **C**orona est alb' ctulus
 qui q'z apper cura sole & luna ac
 stellas alias. **E**t creat' ex reliq'is nu
 bui p planetaz radios attractis ac
 illuianis talis & curcul' signu est le
 mtatis. **A**lb' dup' est. s. ascendes
 & descendes. ascendes fit ex p'ibz ua
 poris i flamati i supmo aeris. & ui
 det' ascende sic si euolaret' scintille
 de fornace. **A**lb' uo descendes est
 ignis detent' innube. qui t'n expel
 lit' obuiate nube frigida & cadit
 t'nuue p' q' uidet' q' stella. cadet' lo
 ga que reliqui uestigia calu' posse
 lumē qd' uidet' nocte. discursu' se
 p'cedē est uapoz p'act' descendes e
 cu' nich' obuiet' accende' p'fricatōne
 sui ipius. & aliqui' diu stat' in aere.
Drato dz uapoz foens aglobat'
 cui frigida nubes e' latus adlatus
 unū & calida ad aliud lat'. & tunc
 p' p'uenētia ad calidū adtrahz ad
 aliq' & ita incende' ps ancioz. & hoc
 uidet' q' spuramē draconis. **M**edia
 uo ps incuruat' ut serpes & uolat
 semp ad illud lat' ubi calidū e' cum
 stat' latus ipm. **N**ubes sunt q'z
 solis uirtute uapores extrahunt
 de aq's & paludibz ac locis humidis

& sunt sursum. **N**ebula est id qd
 ex nubibz aqua pluentibz relinqt'
 & ideo nebula fm dz. signū est co
 nitatis. **C**al' igo est uapoz tenebros'
 que uulg' ap'lar' nebula. **I**ste uapoz
 no eleuat'. s. pus qm' p'errat' innu
 bes ul' impluuiā de p'mur' & reman
 uirta terra. **B**os e' id qd' descend'
 ex uapozē puo. & indescētiōe sua tar
 datur i' p'uis mimicus. **P**luuia
 e' aqua descendēs ex nubibz. resoluti'
 uelocitate h'ns sue descētionis. & hic
 guttati. **P**ruina est ex uapozē co
 rido qui agelat' an' qm' ex ipō resoluā
 aq'. **N**ix g'natur' innube calida cui
 agelatō siml' fit' cu' p'usioe in aq'. &
 ideo p'tes eius no inspillant'. **C**ra
 do g'natur' ex nube calidissima uirtute
 solis multū eleuata. que p' qm' in aq'
 resoluū. tūc de inde imedio inf'ctio
 aeris agelat'. **T**onitruū est conu'
 uapozis sicc' egrediētis de humida
 nube. **S**; frangor durituri' qui p'
 iltū sequit' ul' p'cedit. fit' ex ignis ex
 tinctōe in uētre nubis. **C**oruscato
 e' illuminatō uapozis sicc' icenti in
 uapozē humido. **F**ulg' g'natur'
 ex uapozē g'olū eleuato. & calore sic
 cato q' cū sit ignee nature. in uētoz
 p'na natura' descēdit & urit' & nich'
 resistit ei. **E**stare p'cipue & imōtibz
 frequent' p'cutit'. **F**ulmē uapoz
 terrestris inflamatus. **Q**ui q'n tan
 git' nubē que iā est i' g'ulioe ad aq'
 aglutinat'. sic decoquit' fortissimo
 calido. & indurat' in lapidē qui uoca
 telū tonitruū. & scinde quicq' t'uenit.
Greis est lumē sol' recept' i' nube

caua & aquosa. ac soli ex adulo
opposita. **G**lacies est aq̄ congelata
Ventus est uapor terre aeris su
piora inscendes. & aere fortit̄ p̄cucie
do impelles. **V**eti sur. q̄tuor p̄nci
pales. scilicet ab oriente t̄patus h̄ns
adext̄r̄ uulturnū de sicamē. & simi
tris curū nubes genante. **A**te a
midie est auster calid̄ qui fulm̄ia
signit̄ & pluuias largas h̄ns. ad
ext̄ris afficiū calidū. & a sinistris no
tū. tempatu quide h̄ pestilentias i
ducētem. **A**septentrione ē aq̄la
frigidus h̄ns adext̄ris deacie nūe
faciente & ḡndines. Simil̄is boreā
nubes stringente. ac pluuias p̄
hibente. **A**te ab occidete est sep
tur̄ flores p̄duces. h̄ns adext̄ris ci
nū. t̄pestas ac pluuias ac toni
trua ḡnantes. Simil̄is fauoniū i
ouete n̄bula. s̄ serena midia fac
ente. **T**urbo est uent̄ de nube e
gredies in se ip̄m. reflexus ul̄ duo uē
ti lat̄alū sibi occientes. se seq̄ uirta
terra orbicularit̄ inuoluetes. **T**er
re motus ē uapor grossus extractus
de p̄fundo t̄re nō potes erūe ip̄
sūp̄ficiē t̄re illius soliditate. licet
coartatus ī uicioribz. & cauitatibz ter
rā & currit. **De tempore. x.**

Temp̄ est m̄sura motus rez
mutabiliū. Ex hoc patz qd̄ h̄
ē temp̄. & nō in celo s̄m s̄bam suā.
q̄ h̄c mutant̄ om̄ia & nō ibi. **H**ic
enī est nūc h̄empl. nūc estas. nūc
pax nūc discordia. nūc t̄n̄quillitas
nūc t̄pestas. **M**utabilitas rez ostendit̄
i hoc q̄ ea que p̄cipue mund̄ āplex

tit̄. s̄. sapia & potent̄ i oriente cepit̄
& n̄am h̄tabile p̄currerit̄ usq̄
ad occidentē insignū q̄ om̄ia ten
dūt ad occasum. **N**ā studū i egipto
cepit̄. p̄ fuit i grecia. p̄ hoc tome
de inde in fr̄cia & in anglia. **S**ile
regna s̄nt p̄us i oriente. p̄ apd̄ ro
manos. nūc p̄as impȳ residet in
ḡmania. p̄ h̄ p̄par̄ iacob. uirtā
n̄am. & hoc mutabilia uapor. yla.
Somprio & bacho arūdinco. & lib̄
regnaque dilaberi. **Q**ua est inter
temp̄. & eui. & eruitate. **N**am t̄p̄
het̄ p̄ncipiū & finē. **C**ui caret fine
& nō p̄ncipio. eruitas caret utroq̄
t̄mino q̄ ē m̄sura icreat̄. **I**ste s̄
ctates m̄di. **P**rima est ab adam usq̄
ad noe. h̄ns annos usq̄ ebx. c. de.
lvi. s̄ usq̄. lxx. int̄. y. cc. xli. **S**e
c̄da est a noe usq̄ ad abrahā. h̄ns a
nos usq̄ heb. cc. xx. s̄ fm̄. lxx. m̄.
xxv. **T**ercia ē ab abrahā usq̄ ad
dauid. h̄ns annos fm̄ heb. dccc.
xli. s̄ fm̄. lxx. vi. c. xxxvi. **Q**u
ta est ad dauid usq̄ ad t̄n̄sm̄ ḡt̄ez
babylonis. h̄ns annos fm̄ heb. cc.
cc. lxxv. s̄ fm̄. lxx. cccc. lxxv. **Q**u
inta est a t̄n̄sm̄. babyl̄ usq̄ ad xpo.
h̄ns annos fm̄ heb. d. lxxxix. s̄ s̄
lxx. d. lxx. vii. **I**ḡ ab exordio m̄di
usq̄ ad xpm̄ h̄em̄ annos fm̄ heb.
p̄legate h̄c̄ s̄on. vi. dccc. lvi. s̄ s̄
lxx. quos greci sequūt̄. v. d. vii. **S**u
tebus aut̄ que oec̄tus s̄ctur̄ est m̄
uirt̄ m̄cedes num̄at̄ annos. v. c.
xc. vii. q̄ p̄ne om̄es lat̄ sequūt̄.
Sexta etas ē a xpo usq̄ ad finē m̄di.
Sept̄ia ē quiescentiū & erit̄ cū. vi.

II

xvii
pon

Quarta est resurgentiū. **P**oero s
 heb. in pma etate mudi. sub gna
 tocs. x. In pba. x. In iustia. xvii. In qn
 ta. xvii. qd tñ. **M**achis gra. mltibry.
 In quita. xvii. **E**tates homis s
 iste. pma e infacia a nar. ipus
 homis usq. ad annos vii. Sa e pui
 cia usq. ad annos. xvii. Terc e ado
 lescentia a xv. anno usq. in xxxvii.
 Quarta est iuuent' usq. ad xlix. Q
 uinta est senect'. a l. usq. ad lxxx.
 Sexta e decrepita ab anno. lxxx.
 quo usq. finias. **D**ignitas do
 minice diei notat in hoc q. fuit p
 ma diez. It ut de erit ultima die.
 It nox illa no pcellit. It nox illa
 no succeder. It cellu' & tra in ea
 creata snt. It angls in illa zuecs e
 addm. It pmo data snt mea filis
 iste madata sic rest orig. It xpc i
 ea natus e. It xpc in ea resurrexit.
 It spc s. in ea dat' est. It omes i ea
 resurgent. atq. iudicabunt. It i ea z
 cinuam. ppetuo ilaude di. **De ange**
Angelus e fm **dam. us. in z**
Sba intellectual' semp **mini**
 mobil' arbitrio liba. i corpea do **xi**
 mltis i mortalitate suscipies fm
 gm no tam natura. **S**ba ponit
 in hac diffinitoe pgenie. & ponit
 ad dnam accidetis. **I**ntelle' & hic liba
 qualiterq. pposita. l. exeo q. est &
 quo e. **I**ntellual' de p. qm rational
 q. ratio est ut collatua cae & car
 & io pposita. **I**ntellus aut de ratioe
 sui no her collatorem. s. est cu iquilito
 ne & ppositioe. & ido pper nate mag
 simplici pda ut est angls. **C**ato a

est dra nature min' Amplicis. **S**ho
 mis. **S**emp mobil' no dico de loco
 ad locu. s. mobilitas die hic t'plic
 utabilitate in anglo. s. nate intell
 tie. & volutatis. **M**obilitate em he
 nate qz omne creatu' utabile e in nich
 n manu omnipotencie di zineat. **S**i
 mulit' angls mobilitate her intel
 ligentie qz licet in anglo no sit ui
 cilitudo intellcie. quo ad scita z
 tone inibo cu di forme heat intel
 lectu. fm dyo. p' tñ meo ee uicil
 situdo intellcie. **A**d zgnitorem rez
 in p'ria na. quo ad scoda. & hoc est
 qd dic aug'. **Q**d omne creatu' hns in
 tllm intellig' unu' p' aliud. **E**t
 uolutate mobil' est angel'. qz no si
 mul uule hoc & l'. It p' dici semp
 mobil' motu dilectois. **A**rbitrio liba
 hoc no de p' deflexione ad bonu' i
 diffent' & ad malu'. s. p' libam ele
 toem eoz que uoluit. **V**n angelo
 bonus semp eligit libe bonu'. & an
 gel' mal' libe ac sine coactoe elig'
 malu'. **I**n corpea. **N**o q. angls her
 p'rietate corpis no natura. s. i loco
 z tui. tu corpus sit iloco t'culrip
 tue & diffinito. angls tm e in loco
 diffinito. **D**o mltitans mlt'iu po
 hic p quocunq. obledo. & fm hunc
 modu. ta alliteres qm mltitates
 qm demones mltuat. **I**n mortalit
 suscipies fm gm no natura qz te
 det in nich. n p gm pseruatois z
 uetur. **A**nglo attribuit. iij. s.
 eencie libelitas. **I**ntellcie pspica
 citas. **L**ibi arbit' factas. **D**ictretu
 plonal. **I**n p'imo eoz zueit aia cu

anglo. In quibus n. qz aia nō est p.
Habet & alia tā angls. l. virtuti
tate inopando. Officiolitate immu
nistrado. Inmutabilitate suae im
no suae i malo p^r electoem. **C**
feretie qtuoz assignat. in ange
lu & anima. p^rma est & p^rincipat
penes eē naturale. qz aia est uni
bil coepi & actu sepata angls nō.
Sa est penes logic. i. diffinitōe.
qz aia rational est. **S**i angel^s in
tellectual. Aia em̄ apprehendit in
quiedo & p^rendo angls aut itū
endo. Tercia assignat penes eē
metaphysicū. i. sepatū amaria
& motu. qz angel^s nō het passibi
litate n respectu supioz. Aia
ūo respectu infioz sensibiliū. qz
i mutat^r a sensib^l. Quarta ē penes
eē theologice. qz aia utilis a bono
in malū & e^rt. Angelus ūo nō
qz manet i eo ad q se p^ruertit. sū
bonū sit & sū malū. Angli s^t
omēs similes i eo. qz i mortales
iuisibiles i dissolubiles. simplice.
discruti p^r i imutables alci nē.
Si dissimiles sū i domis natē & q.
P^reterea dic^r d^ro. qz in omi natura
ipualē creatā. aliud ē eēntia. ad
virtus. aliud opato & g^ra. **D**istinctio
Hierarchia triplex est. **1° Hierarchia**
l. sup celestis. Celestis rum. xii.
& sub celestis. Sup celestis est i d^ro
p^rs. ut quida dixerūt & male. qz
em̄ d^ro Hierarchia dic^r ordinē &
ille absolute nō est in t^r p^rsona.
qz tū ordo natē. Celestis i ordib^l
anglicis. Sub celestis i hoib^l scis.

Secundo hierarchia celestis diuidē
in supioz. media. & infioz. **Su**
pioz p^rinet tres ordines. Sap
hin. cherubin. tronos. quoz p^r
mi p^ridant d^r bonitate. Si uitate.
tercy equitate. Iⁿ infioz d^r am
ar ut caritas. In his nōst^r ut u
itas. In t^r sedet ut e^rtas. **M**
edia p^rinet d^r natos. p^ricipatus &
p^rates. Quoz p^rmi officia regunt
angloz. Sequētes capitib^l p^rsumt
iploz. **Vltimi p^ratem cohcent de**
monū. Iⁿ infioz d^r dominat^r
ut maiestas. In sequētib^l regit ut
p^rncipat^r. In ultimis tuer^r ut cal^r
****I**n infioz hierarchia simil^r p^rinet t^r**
ordines. l. uirtutes. archangelos & an
gelos. Ad quoz p^roces p^rinet mira
culoz opato. Ad scdos magnoz ne
gocioz denuciat^r. Ad scdos huane
custodie sollicitudo. Iⁿ infioz d^r
opatur ut uirt^r. In scdis reuelat^r
ut lux. In t^r nūct ut inspiras.
****H**ic agende qz in qual^r cum **H**ier**
archiaz p^rmissaz nō t^ritas p^rz d^r
nax ut p^r in celesti hierarchia. tā sup
iori qm̄ infioz media. qm̄ & infioz.
****D**e p^rietatib^l Angeloz i p^rimum.**
****A**ngeli s^t in p^rioz sū. **xii.****
****S**pirituali s^t s^t s^t. an omne crea**
tura creati. nata mutables p^rici
li p^rceptatōe i mutables s^t. animo
i passibiles. mēte racionales feli
citare securi. futuri p^rsci. Iusti mū
dum regūt. Nulli coepa acria lu
munt. in celestib^l p^rmoant. **B**
de eode. In uelutagem^r inuestig^r.
& p^rmo sp^r eē. potētes g^robos. d^ros.

distinctis impis. dispositos dignitate
 ab initio stantes iordine suo. pfecto
 ingrie suo. i mortalitate ppetuos
 nite puros. affectu benignos. relitio
 ne pios. unanimitate iduuduo
 pace securos. diuinis laudibz &
 obsequis deditos. **I**tem. **B**n. Inan
 glis e dignitas creatois. **S**ua p
 matois. **A**mor creatoris. **V**isio ditant
Est manglis pa sic supdem est een
 tie subtilitas. inllie pspicacitas libi
 arbitri factas. agilitas. uelocitas.
 pmppte omnes obedunt maiores si
 ne elatone prest. miores in uitio
 sbiur. qui ad extiora exeur. abin
 tioei pteplone nuqua recedunt. om
 ne uirtute infioz supiores pteci
 pat. no es. qui excellit innata p
 cellit ingra & ingla. & incode ordi
 ne credunt ee alu alus digiores.

Duplici hnt uisione. **S** natutina
 & uelutina. **I**lluminatioes quas alu
 pioribz recipiunt. alus pncipat

De pncipatibz & officio singloz or

Propriu est **S**aphin. **diu. xiii.**
 in amore di arde. & alios ad
 incendiu diuini amoris pmouet.
 & dm ordinare. diligendi forma tri
 bue. **I**sti imediate do unguunt. et
 ido pmo & pfcius impds opates
 theophonie defunt. ad aliud qz ex
 amatu ne dultunt. **C**hubin.
 pmo & pncipalit relucet diuini lo
 minis radio. p eo qz uicane pme ut
 tati iungunt. **H**oz officiu est pm
 moue homies ad diuina agnitoes
 & ido p cetis dicitur luce. qz pleni
 tudine qm suscipit alus infiozibz

pmunicado rntfundunt. **T**rom
 dnt eo qd meis ds sedeat. & iudicia
 sua detnat. **I**nhus g papue relu
 cer rectitudo diuini iudicij. hu qz
 di uirtute qm sup se accipit adi
 flores rntfundunt. **D**natoes dnt
 qz cetis anglis dnant. abonū oip
 sione sut libi. & nulli infioz sbici
 unt. **H**oz offm est **S**m. **G**. in bel
 lo spuali instrude qliter opteat p
 latois offm extere. qliter sbditis
 debeant dnari. **H**oz & offm **S**m dyo.
 timore siuli deporto indm moui
 & inestant familiari. **P**ncipat
 sbditis anglis prest. & eos ad mi
 stium diuinu explendu disponit.
 ad hos ptinet **S**m dyo uniuersale re
 gime uni regni ul getis. ductum
 addi similitudine. **N**umstiu qz eozge
Sm. **G**. doce hoies exhibe reuenn
 am uniuersq **S**m. **G**. du suu. **H**oz &
 est pmouet hoies ut no ip utilita
 te ipua. **S** ip solius di amore & ho
 noie faciat iusticia. **P**otestatibz
 uirtutes aduse sbiecte sut. ne mudo
 tm noceat qnt cupiunt. **H**oz offm
 est **S**. **G**. illos qui spuali certamie
 deludat pfortare. & ne regnu spua
 le amittat defende. **E**t **S**m dyo
 ad ipos spectat anglos infiores.
 qnt possibile est diuine potetie
 fortate. **V**irtutes sut i fatiga
 biles ad executoes faciendoz & ro
 buli ad pceptoem muisum. **H**oz
 offm est **S**m dyo. doce platos ut
 facile & pleuant ea que ad offm
 platos ptinet exequitur. & ipi
 onla sustineat patient. **I**tem p illo

Dyo.

ysid.
G.

Dyo.

Dyo.

miracū fūit utus faciēdi miracū
pfectis pcedē. **A**rchāglī fm nū
cū. sūmū nūcupant. & sūmā nūci
ant. **H**oz offm est fm **G.** de illis
q̄ p̄tinet ad p̄motōem fidi. ut de
nātuitate xpi. & factis ei homines ex
pedire. & demones ab homibz re
moue. fm dyo p̄phas reuelare. Is
ta illuātōes quas alupioribz susci
piūt inficōibz denūciat. & p̄eodē
nob. **A**ngli sūt in celesti dispositō
ne ultimi & homibz magis p̄pinq.
Anglīs nomē est officij nō natē.
Isti mōra nūciat. & homines addi
uinā agnitiōem ducūt & ut iuste
uiuāt instruit. **H**y sursam ex
tendunt p̄ dilectōem dī & in semz
ip̄is firmanz p̄ custodia su ac s̄
se p̄gredūt ad auxiliū p̄rimū. **E**
Sos aut allimlari debem seraphi
p̄ caritate. chubin p̄ agnitiōem. tro
nis p̄ equitate. dn̄atōibz carnē s̄
ugando. p̄ncipatibz nr̄is maioribz
reuerentiā exhibēdo. p̄tātibz tēptatō
nibz dyabolicis resistēdo. **V**irtubz p̄
passionē. archāgelus p̄ instructōem
anglīs p̄ obsequi exhibitōem. **De**
agnitiōe & motu angelorū. xv
Angli agnitiōem hnt matu
rā. hoc est agnitiōem dei
i se. s̄ uesp̄tinā. i. agnitiōem rex
in se. s̄ midianā. i. aptā dī uisio
nē. Est & alia agnitiō anglōa p̄
ut. s̄ maiores i dicit minoribz.
que p̄ diuinas theophomas p̄ce
punt. Theophama uō ē ostensio
alicui agnoscibil de dō p̄ illuātō
nē uenientē. & hoc p̄t ee ul in

Symbol. ul facie ad facie. **N**ō qd
anglīs agnoscit plā quide hitu nō
tū actu. n̄ ea que sub una sp̄e. **C**ara
incarnatiōem & passionē xpi sciue
rūt anglī s̄bam fci. s̄ nō omēs cū
stācias. **P**reterea quēcūq; agnoscūt
anglī. agnoscūt remota s̄c ip̄inq.
q̄ agnitiō illorū nō est plēnā. s̄ p̄
intellēm. **S**tatus anglī tplex ē.
s̄ innocētie. s̄re. & glē. **D**istingui
motus angelorū t̄p̄. s̄ur dyo. s̄c
cularis. rectus & obliquus. **C**ircularis
ē ab eodē inidē. & cca idē centrū. **I**n
mobile. hūc motū hnt anglī. q̄ i
mediate recipiūt illuātōes a dō. & p̄
illas reuertunt ad d̄m. **I**stud aut p̄ue
nit sup̄ior. **A**rchie t̄m. s̄c motu re
to mouent. q̄ p̄cedūt ad p̄uidētā s̄
iectoz recte om̄ia trāscūntes. & ibi
reuertunt ab eodē inidē. s̄ de uno ad d̄.
It est mangel mot obliq; q̄ agni
tiōem infiorū. quibz p̄uidēt reflectat
indm̄ p̄ncipiū & finem pulch & boni.
Nō d̄am int̄ alitē & multare.
q̄ alitē est facie dī p̄teplari. sic al
litur omēs anglī boni. **I**t alitē
ē illuātōes i mediate recipē adō. sic
alitur t̄m tres p̄mi ordies. **I**t alitē
est p̄p̄quare deo. & c̄t̄nōū c̄c̄ nulliō
ad ext̄ms. sic alitur q̄tuorē p̄mi or
dines. **M**ultare uō ē nūciare p̄
t̄p̄as oportunitate. ul fm offm̄ opa
ri. **E**st em̄ nūciunt nūciū & officij.
Erratū est cca motū anglōz c̄
modis. **D**icebāt em̄ quidā phi. qd
anglī nūq̄m mouēt. s̄ mouēt sp̄a
& uolūtates hominū. **I**t dixerunt q̄
dā qd anglīs sūt implibz locis & uq̄

suoluit. Et dixerunt quod anglis sic
uenit de fine spaci. q. no trisit me-
dia. si trisit. Illud q. p. mittendū
no est. q. uniuersis ordo ab eode noua
tur q. respectu inferiorū ordinū ex-
cellenti accepit i. mune. **De prelato**

Proter quida angli **mbz an**
regionibz ut de **gelorum.**
In dan. p. rinceps regni plaru. xv.
Quida uo plunt ecclys in apoc. In
gelo ephesi ecce scribe. Et alij plunt
plonis. vñ act. Angls pet credebā
ad ostiū stare. Quidā et spc maligni
dicunt uicis p. ee. vñ uocat alijs
spc luxurie. ul supbie et hb. Que a
platoēs pmaneat. ul que cesser po-
hāt uitā. Sciend q. sarchis stabut
temp qnt ad distantiā bātudis. et q.
ad gradu dignitatis. et nobilitate dom-
gruū et nate. et et mgnō supiore
hūt. et reduct infiores in thopha-
mas glē. **Collabit aut platone**
anglice sup homis et anglos quo ad
actu regimū. sm gubernatōem mū-
di. et electoz sm uia ad piam. **Plato**
aut idemombz quo ad offm in-
sultadi et irridedi. sm uo q. un puo-
tat aliu i malicia nō destruet. q.
Supia eoz qui te odunt al. sp. na-
destruet qnt ad maliciā et naturam.
Collabit aut eoz plato quo ad offm
reptadi eos qui sur i uia. In homibz
et platoēs euacuabūt. q. nō erūt de-
cam. centiones ciliarbe et hb. Ince-
atis similit collabit plato. q. supioza
nō mouebat. tūc infioza sic in. **De**

Afirmatōne angeloz. xvii.
onfirmatōem hēt anglis exhbz

. l. ex nata. gra et gla. Ex nata qā
nata spalis tm̄ semel utibil ē. in bonū
ul in malū. n̄ ex unioē el dealio. sic
p. inamina que dū est in. p. mo-
tari sept de bono i malū et es. Sola-
ta uo nō. Hul aut rard est q. nata
pure spalis i simplicitate suā totā
se uertit ad id q. elegit. qd nō facit
nata unita. q. coq. hēt ueritahens.
Ex gra similit hēt afirmatōem
q. si ad anectis stabli etno. l. do. et
hoc unctō indubigibz caritatis. ap.
Caritas nūquā ex. **Ex gla q. hūt**
eā. qā tū dñm hēant p glam qui est
forma pletua anglica delidij. non
uagant ex ipm. ut qrat quicquā d
lo meli. ul delidabilis aut iocundū.
Nūc enī increatis iueniūt q. possit
eos a fonte dulcedis autere. Tenend
est itaq. qd angli boni ex librate ar-
bitri ad dñm statim pūli sūt pgrāz
et glam i uolūtate afirmati. fidele
ac felices effc. atq. iuratōe illūat.
ut nō solū agnoscat res in ipso genē.
s. et in arte. hoc est i uerbo accepunt
in sup pfer. toēm i uirtute opatiua.
sū exeguntur illa allūpto corpe siue
alias. atq. pfectōem i uirtute ptop
latā qua quocūq. mitant in dñm
currunt. **De custodia angelozū.**

Angeli nob ad custodia. **xviii.**
deputati tenet nos stātes ne
cadant et cadētes nos adiuuāt ut sur-
gant. Nec unquā nos delinēt et pec-
cātes. qui semp sint pari auxiliari a-
uelim. Hoc tū fallit i oblinatis a q.
custodia desistis anglis actualit. par
est tū custodire si redire uelit. qm̄ ag-

illa gnegio
sep mans
sic angli
colligat
stabil etno
deo

delicitur homo ex toto ab anglis. **C**
No q' xpc hinc anglm sibi deputat
no' hebit & unū antipe. Quē licet
p' inimā obstinatōem suā nō sit
hitis ad p'motōem. hebit tñ ad ac
cularōem. **E**ffes aut' anglice e'
todie multip' est. Primi ē ipedime
ta boni. & occasiōes peccādi remouē
Tro. muta anglm p'cu' loce. qui
eriat eul' iebuseū. **S**ecund' ē rep
tatoēs mitigare. **D**en. Angls dñi
descendit infor. **T**er' ē i' hostes uili
biles adiuuare. **R**. Helyseus und'
castra angeloz. **C**irtus ē. oēones no
stias & elas dno p'stare & p'nobis o
rare. **T**hob. **Q**n' orabas tū lacrimis.
Quint' ē. uia ostēdere. **T**hob. **E**go
lamū ducā & reducā. **S**ext' ē in a
gendis doce. **S**ach. 4. **D**e anglo q' i'
i' strux' eū de uuy. fab's. **S**eptim' se
imp'm & alia secreta reuelare **T**hob.
ego sū angelus vaphabel. **O**ctauus
est apoc'is excitare. **A**ct' 4. **S**urge
uelociter. **N**onus ad feruorē excita
re. **R**. **S**urge g'ndis enī t' restat
uia. **D**ecim' est p'olari. **T**hob. **F**ocu
animo esto in primo ē ut adō cur.
Vndecim' de peccō i' crepare. **J**udit.
Dix' angls p' isrl. **C**ur hoc fecistis.
Duodecim' ē. p'ates **I**er'as d'ce.
ne tñ nocē ualeat q'no uellet. **T**h
ob. **Q**ualit' angelus **A**lmodeū lig
auit. **A**ngli seruuūt nobis p'p'
ta. ē. p' ruine sue reparatōem. **H**oies
enī saluadi intrabūt locū cadētū
angeloz. **I**t' p' m'ni accidentalis cu
mutatōem qd' auger' in eis usq' ad
die iudicij. **I**t' p' amoris exza nos

de monstratōem. **D**yo' aut' bunt
anglo tres actus. ē. purgare illuina
re. p'ficē. **P**urgat itaq' angli amo
uēdo fantasmata que ipediūt illu
minatōem qm' angel' intēdit face
nob. **S**ū tria remouet ab anima. ē.
ignorantiā & nubila fantasmaz ac
falsas oppositōes p'licaz ratiōnū re
uelatōi **T**eriaz. **I**lluminat' uo
aia' tripli. ē. ad sentū qm' manifestat
ad i' allupto corpe. **I**t' ad intellectu
& talis illuminatō solū p'fca ē. **N**o
tandū aut' q' angls nō illuminat
intell'em efficiēdo agnitōem maia.
qz nō p' intellectu nouā spēm in
p'mē. nec hitum noui luminis dare.
ē. nec eius intentōem quo uult co
uertere. **H**oc enī tā requirūt ut
intelles n'r ad intelligat. ē. spēs q'
agnoscat. & lum' in quo agnoscat
& intēto qua' uertat se intelles s'
spēm. illuminat aut' angls intell'em
n'r'm tñ excitādo & disponēdo facit
enī ut dñm est infatālia tñsmuta
tōem spēs p'ponēdo & diuidēdo ē
exentiā rei qm' uult reuelare. **I**t'
irradiat lumē intelles sui sup' illas
ut moueat intell'em n'r'm. **E**t sic plā
& subtiliora uidi possūt i' lumē du
plicato. **I**t' excitat intētiōne anime
i' aliquo motu ut se p'ntat sup' illa
fantasmata abstrahēdo ab aliis. **C**
Pficiūt ē. i. p'mouēt ad meli'. **V**
angls uicēde possit affc'm hūamū.
No qd' tripli p' intelli. ē. uel effi
ciēdo. uel mouēdo uel excitādo & ad
uiuādo. primo in sol' d's inflammat.
affc'm. **S**o nō ipm' desidat i' flamar.

affcū. Tercē m̄ p̄ angls affcū
 m̄n̄ icende. De istis habem̄ exēp̄
 mnatis. q̄ p̄mo m̄ ignis accendit
 ligna. Sō m̄ ligna incendit igne.
 Tercē m̄ qui ligna igni appouit igne
 accend. **Q**uā est int̄ immutē cogi
 tationē & icende. & mentē illūiare
 q̄ cogitationē d̄hētere ut dicit. **B**oda
 ē intus creare. & facē cogitationē.
Sic icende ē cogitationē iā scām i
 flāmare. Illūiare uō est rēuelatōe
 de aliquo occulto intelligibili. **De lo**
q̄ uerbu triplex ē. **curōne angu**
l i metis. ois. **loqu. xv.**
 opis. **V**erbo metis loquit̄ d̄s angē
 lus suis. & e. s. **I**t̄ d̄s anime & e. s. **I**t̄
 d̄yabo d̄o cui tū intentō d̄m̄ late nō
 p̄t. **V**erbo aut̄ uis loq̄ homo hōi
 & angls hōm̄ in corp̄e allūpto. **Q**uā
 uo op̄is loq̄ d̄s d̄yā & angls d̄yā.
Que locutōe itaq̄ angloz. **N**ō q̄d̄ an
 gelus loq̄ d̄o. cū immotū angeloz ad
 mutatis exultis i surgit ul̄ cū affcō
 suos ei p̄sentat. q̄ tū eu nō late
 mine dubitat. **A**ngls uō loq̄ a
 gelo m̄tis sue spes ostendēdo. **I**t̄
 angls facit ad corā anglo. quo fctō
 intelligit q̄d̄ an nō intelligebat. & s̄
 locunt̄ om̄es om̄ibz. **E**t matōes i f̄
 rōbz & e. s. **Q**uā aut̄ angls dup
 hom̄. **P**rimo m̄ uo uocati i allūp
 to corp̄e. s̄ tūc sic nec p̄fert sonū
 i organis materialibz. s̄m̄ natura
 ita nec celārit̄ i mutat̄ mediū sp̄
 ad modū est i uoce nālī. **V**n̄ tū au
 dit̄ n̄ ab illo ad que ordinar̄. **E**t si
 m̄le hōes i appitōe angloz q̄d̄ q̄d̄
 uidet̄ & aliq̄ eque p̄p̄m̄ nō uidet̄

ut appuit in Fluzeo & p̄uo ei. **D**it
 tū aliqui q̄ angel̄ nūq̄m̄ appuit ul̄
 appet̄ aut loquit̄ hōm̄ i subiecta ca
 tura. s̄ intentōem sū silitudinē po
 nit̄ in oclō ei. ul̄ intentōem uocis po
 nit̄ aure illi. & ibi recipit̄ sens̄ p̄m̄
 spes illas. ac de inde puenit̄ ad ima
 gnatōes. p̄t̄ hec ad int̄llctm̄. **E**t hoc
 est q̄d̄ d̄s angls appet̄ ul̄ loqui hōm̄.
Sō m̄ loquit̄ angel̄ hōm̄ p̄ m̄
 p̄llionē rez sensibulū i strum̄to
 imaginis. & sic lō uigilantibz. & dōc
 m̄tibz. **Q**uā aut̄ angls d̄yā spes
 sū int̄llctō ei sū aliq̄ illūiatōe ostē
 dedo. **I**t̄ lō angls anglo p̄ m̄
 tationē diuini lumis p̄m̄ i struōdo.
 sic nō locunt̄ om̄es om̄ibz nec om̄ibz.
 s̄ tūc sup̄iores inf̄ioribz. de his q̄
 p̄ diuinas teophanias p̄cepit̄. **Q**uā
 lō d̄yā hōm̄ dupl̄. q̄ q̄m̄ se
 sū i m̄strando. & hoc ul̄ ymaginē ali
 cui rei i m̄p̄nēdo i strum̄to uis. uel
 obitōdo uisū silitudinē alicui rei.
Sō m̄ loq̄ d̄yā hōm̄ p̄ m̄p̄llioz
 rez sensibulū i strum̄to lumis y
 maginis. & hoc facit q̄m̄ uigilantibz
 q̄m̄ dormit̄tibz. & sic i mutat̄ cogi
 tationē mali. **C**ogitationē uō mala
 nō p̄t̄ immutē que tūc p̄sentū ma
 la fit. **E**t sic locutō animaz q̄ an
 loq̄ d̄o p̄ delidū. cū affcōes nude
 sūt̄ di oclis & apte. **A**nima silit̄
 loquit̄ anglo. **E**t hoc p̄ uoces corp̄is
 q̄d̄ b̄n̄ p̄cipit̄ angel̄ sic & alia sensi
 bilia. **V**n̄ & aīā existēs i corp̄e ali
 qua sp̄ali p̄tate loq̄ndi nō indiget̄
 ad anglos s̄ hebit̄ hoc exuta acce
 pe. **I**t̄ anima loq̄ d̄yā. q̄ silitudinē

affronū in p̄m̄ carn̄ ubi dya⁹
legit eas. *De sp̄alibz nominibz*

Demichahel sciend̄ *angeloz*
7 Gabriel. 7 Raphahel. *xx.*

qd̄ hec sūt p̄ria noīd̄ *angeloz* ar-
changeloz. licz hoz int̄p̄tatoēs 7
aliis sūt p̄m̄ies. S; eoz p̄ria sūt
qz eis hoz nominū int̄p̄tatoēs p̄e-
nuūt excellenti. Michahel int̄p̄-
quis ut ds. hic ē de ordie p̄ncipa-
liū. 7 attribuit̄ ei q̄tuor. l. ee ip̄o
fictū p̄adylū. i. ecclie. sic 7 olūm p̄n-
ceps fuit synagoge. It̄ de sic aīal
i p̄adylū. S; hoc intelligas qd̄ gl̄o-
sias defat̄ qm̄ aly. It̄ pugne cū
deatone. i. dya⁹ sic leḡ in apoc. It̄
ueire in adiutorū p̄. di. Gabriel
int̄p̄t̄ fortitudo di hic est de or-
dine archangeloz. 7 n̄to qz maḡ
nūciauit. Raphahel int̄p̄t̄
medicina di 7 ē de ordie angloz.
qz unā plonā custodiunt.

Omes angelos

fecit ds bonos. nō tm̄ sūmos
s; 7 medios int̄ se sūmū bonū. 7
bonū p̄mutabile. qz est creatū. ita qz
si p̄sistentur ad amandū qz erat sup̄
se. Ascendent ad statū gr̄e 7 gl̄e. S;
iū p̄sistentur ad bonū p̄mutabile
qz fuit int̄ se. hoc ip̄o ruent̄ in
malū culpe 7 pene. qz nō est dedec̄
p̄cc̄i sū decore iusticie. *De casu de*

Calus dya fuit dup̄. *monis.*
l. sp̄alis 7 localis. *xxi.*

Sp̄ualis quidē qz cecidit de natē
p̄itate. de libi arbitri culmē ad bo-
nū flexibile de luce int̄tēns. de
scia ad ignorantia. de inocēcia in

culpa. de felicitate impena. de diti-
tione modū. p̄ calū fr̄s ē impen-
tes 7 obstinat̄ ī malo 7 executus
auitate. 7 de ordinar̄ in bono. 7 int̄-
mar̄ ī uirtute. 7 exclus̄ a p̄p̄lo
di. p̄ima uolūtas ei impia 7 uila
est ad odiū 7 ī uidiā homis. Vn̄ to-
to conamie mittit̄ ad ei l̄butionē.
p̄ t̄ptatōem multiplicē *De sp̄a*

Calus 7 dyabo *li casu demo*
localis fuit qz *nis. xxv.*

ut in f̄nū ul̄ in aere caliginosū
qui est ī medio inf̄ctio aeris coe-
ruit. Demones enī nō sūt in sup̄-
ori p̄te aeris. ne lumē gaudeat. n̄
sūt in p̄te inf̄iori ne nūmis p̄ nol
seuiat. Vn̄ nōnd̄ est qz ī demoi-
bria s̄idanda sūt. l. natā offm̄.
7 peccatū. Et nature quidē p̄e-
uit locus sūm̄. i. celū inq̄ tanqm̄
in loco p̄gruo sūt creati. 7 p̄ mod̄
inua s̄i sterisset p̄ficiēdi. Officio
iū qz h̄nt extendi homies p̄uenit
locus medi. i. aer calliginos. ubi
7 latis p̄ing sūt nobis ad t̄ptad̄
7 tm̄ nōn h̄nt lumē ad gaudend̄.

S; p̄cc̄o p̄uenit loc̄ inf̄m̄. i. inf̄i.
vn̄ demones p̄ fine mūdi q̄nto
cellat eoz offm̄. detrudent̄ in lūm̄
in inf̄nū.

Dicit̄ quidā qz angel⁹
cecidit sa die s; p̄m̄ioe ē op̄m̄io
qd̄ p̄mo die s̄uo p̄ creatōem su-
am cecidit.

Dicit̄ p̄m̄iter qd̄
choz detun̄ angeloz cecidit. s; hoc
nō dē qz dece ordines angloz fue-
rit. s; qz tot de singul̄ ordinibz ce-
cidunt qd̄ potant̄ fact̄ choz unū.

De restauratōe ruine anglice

Angeloz ruina restaurabunt. **xx**

saluatos. **Vic aut Aug. iij.**

qd tot homines saluabunt qd demo
cecidunt. **S. G.** dic qd homines sal
uabunt q angli pstrunt. **Orunt**
q quida qd duo ptes erit icolo
s unus hominu f angloz alius.
f qd ruina anglica restaurabz per
uigines. f de alio pte tot erit sal
uandi. q i alio pte suz uigine
f angli. **Quare pccm dya sit ir**

Quare pccm dya remiscibile:

ut irremiscibile. xxiii.

assignat plime vatores. **Prima e**
se fm Aug nullo suggestente peccauit
ido nullo repante redibit. **Secunda**
to q fm Dam. qd dicoem intell
tu peccauit. qnto aut nobilioz est
agnito tato peior est error. **Siuis**
eni scies uoluntate dni sui ua. **Terc**
fm Dam. Angel' no est susceptibi
lis pnie ut nec ueie. **Orta qz in**
dya' extmcta est syndelis qnt ad
boni pmoedem. **Quito qz na sp**
lis tm semel utibilis est. eo qd to
ta se iurat qd homo no fac q ca
ro semp repugnat spui. **Stat**
angeli mali triplex e. ut patz po
tio expdcis. **pm** s. innocencie. **sa**
s culpe. **terci** pene f misie. **De**

ppietatibus demonu. xxv.

Demonos suz spc impi huanu
genus imici. mte racionales
inuenia biles. nocedi cupidi. p
supbia tumidi. semp i fraude noui.
inmutat sens. inquinat affes. **vigi**
lates turbat. dormientes p sopnia in
quetat. morbos infunt. repettatet

icitat i lucis anglos se trnsformat.

semp infnu suu secu pcat. **Inydol**

diuinu cultu sibi usurpat. sup bo

nos dnari appetit. magice artes p

eos fuit. homis ad exerciu dant. semp

fint homis insidiant. **Triplix a**

cumine scie iuger demoes. **pmo** lici

itate natz. f hoc p agnitoem uel pti

na. **So** expictia tpim. **Terc** reuola

toe sup noz spui. **pmo** m intelligt

natelia plencia. **So** modo natelia fu

tura. **Terc** agnoscit f uoluntaria. **Q**

Multiple dya' nomiat p qd f pze

tates sue agnoscunt. **Vocat** em dya.

qd interpretat' deflues. qz defluerit

i coaruit spualit' localit' sic dem est.

Grecos qz int' p' dya' claus' ergastu

lo. f hoc uenit s. qz no pmutat

tm nocz qnt uellz. **Pretea** fm etn

mologia dya' de adya qz e duo f bol'

qd est mozell'. q. duo occidit. i. corp'

f anima. **It** uocat' demo. i. langne

f hoc p' pccm. ul' scies qz iuger tp

misia sic dem est. **It** belial qd in

tpz' absq' uigo. ul' absq' dno qz p

posse pugnat d' eu cui debet ee sibi

icet'. **It** Beelzebub qz int' p' ur

mulcaz. i. animaz pccat' eu que

reliquit dnm sponsu xpm. **It** Sa

thanas. i. adulari. qz. adulari'

uest' dya'. **It** vehemot. i. bestia. qz

facit homines bestiales. **It** leuat

han. i. additament' coz qz pccat' p

catil' cumulat. **De malicia dya'**

Dya'bol' nocet **bolu' ptra nos.**

homini mltipli. xxv.

qz puolentia f hoc qz coz' erit

ledendo sic fec' job. **Quz** int' mb'

ligado sic est inobscisus. et ipse hoc dat
pulsus angelus bonus ne diabolus in his
ledat eos vel excedat. Et nocet per
fisionem ymaginum mala suggendo
vel per motum sanguinis ad peccatum
accidendo. vel sensus erroneos per obiecta
torem fallax formam decipiendo. De
his et similibus dicitur G. q. diabolus aut op
pugnando rapit. aut insidiando et inuo
lat. aut suadendo blandit. aut inuadendo
detrahit. aut despando fugit. aut
despando decipit per inuadendo. **D**ia
decipit homines. in modis. primo sua
dedo bonum. sed hoc ipse malum. ut cum ho
mini instabili suadet ingressum religionis
ipse hoc ut per modum apostatet. Secundo sua
dedo malum sub specie boni. ut preciam
prebent alius persuadit. Tercio dis
suadendo bonum tanquam nocuum. ut cum
dissuadet bono iuro ingressum religionis
ne de hoc peniteat et egredietur. **S**an
dat. vel quando dissuadet alicui orationem
vel elemosinam. ne per hoc incurrat magna
gloriam. Quarto dissuadendo malum ut
ducat ad peccatum. ut quando dissuadet inuicem
antiam. inuicem et sopor. ut inducat
indiscrētā abstinentiam quod peccatum est. **I**
mpedit diabolus in effectum sue ma
licie multis modis. quibus scilicet per modum
sue peccati imponit aduocatum. Et quibus pre
sistentiam bonorum spirituum. **H**ec enim
quibus anima duos angelos. unum scilicet bo
num ad custodiam. alium malum ad ex
ercitium. Et per arbitrium hominis non sele
ctis. Et quibus ipse peccati ab hominibus
ne. quod demones nobilitatis nate
peccata uilia detestantur. Et ipse caute
la quibus omittit facere mala ut peccati

fiat. sic in non ueracis ex inuicatos
ut finas tales inuicem timeant. **E**t
uitus temptandi inuicem inuicem quibus
iunctur dulle sunt opiniones. **D**icitur
enim quidam quod super in uno uero ipse
uictore non possit amplius temptare.
Origenes dicit quod super ab uno ne
minime possit temptare decere. **D**a
ta est demonibus peccata excedi magis
cas artes. multiplici ratione. primo ad
fallendum fallaces sicut egyptios et
ipso magos. **U**nde et que ipse peccati
modum fecit sicut. quod diuinatione pre
dicat. **S**ecundo ad mouendum fideles. ne
sicut tale quod per magno delident. cum u
deat et malos facit huius. **T**ercio ad
perbanda et excendenda paciam scorum.

De lucifero specialiter. xxvii.

De lucifero sciendum quod fuit de lu
primo ordine superiorisarchie
ac in illo ordine supremum gradum re
nuit. cui tanquam principi de singulis
ordinibus magis multitudo adhelet.
quos omnes secum traxit. **L**ucifer de
quibus peccatis luxit. eumque sue pleitudi
solidato excecavit. **P**rimum hominem
temptauit et uicit. **S**ecundum temptauit
et uicit est. **P**atrem tunc amittit quod
ultimis temporibus recuperabit. **N**unc re
ligat in fine soluetur. **P**rope lucifer
fuit. quod se et suum priuatum bonum ex
cecat dilexit. **D**e altitudine hita per
suplit. ac ipsam excellentiam am
biuit quod hitur erat ex se non ab
alio. et sine nutus huius uoluit. **S**ca
re cum possit quo usque gratia apponder
noluit. di similitudine percipuit.
non quidem inuicem sed peccati.

S; alii dicit
pot. alii
dicit quod sit
aut in uno
uero nihil
de illo uero
possit amplius
temptare.

seditos hęc uoluit et nlli sibiectus
 ee cupiunt. **De anima qd sit fm**
Post natura diffinitionem.
 corpeam et incorpea xxvii.
 dicendu est de natura erur usqz ppo
 ta. S; pmo expte metris. No expte
 corpis. Terc expte toti homis. De a
 nima g uidendu est pmo qd sit fm
 diffinitoem. Porro aquibzda scis
 diffinit ut spc. aquibzda ut aia.
 aquibzda ut spc et aia. Inquit g
 anima natura het spc. **Diffi**
 nit ab alexandeo inlib de motu cor
 dis. Anima est sbanē incorpea in
 collectualis illuminatoem. pmo ul
 tima pceptua relatoe. ex hac diffi
 nitoe agnoscm qd spc humanū
 est anima int omes creaturas ime
 diate p anglos illuminatois duume
 sit pceptul. **A**nima uo inquit a
 nima diffinit a Remigio. Anima e
 sba incorpea corp reges. Ex hac diffi
 nitoe hem q aia corpis est motor
 et rector. It anima inquit aia diffin
 apko inlib de aia. Anima est en
 delichya. hoc de act pms sui pfo.
 Ex hac diffinitoe hęc qd aia unibil
 est corpi no omi si soli organico et
 physico. i. naturalit ad susceptoer
 aie rational disposito. **A**ia aut i
 que aia est et spc diffinit ab Aug
 sic. Anima e omnium silitudo. hęc
 diffinito data e p ppatoem aie ad
 creatas. Anima emi ex sui nata ad
 suscipiedas silitudies omnium rez
 corpaliu et spualiū est apta. **S**
 alia descripto est tal. Aia e di forme
 spualiū uite. hęc diffin sum a gen.

u. et dat fm q aia ppar ad dm p
 ut no ext duce ul seiali ratoe ipa
 gat. si ad co creatas i funde et i fu
 deto creat. **U**t Seneca e diffin aiaz.
 Aia e spc itllual ad bctudine ile
 et i cor ordinat. hęc descripto d ad in
 relatoe aie ad fine s qd no solu sepa
 ta sificā inle sic anglos imo et in
 cor glificato ipi bctudo ampliat.
Qd sit aia secundū rem. xxix.

De aia s re diulas uide phi le
 ticias ptulisse. Plato ei d aiaz
 eent se mouete. Seno d ea num se
 mouete. **A**z endelichya. Pitagoras
 armonia. pocs spm tenuē. **C**ade
 luc. Democus spm inleer atomis.
 ppare igneu uigore. Parmides d
 ea ee extra et igne. **I**ur has diulit
 nos sequam dea scoz et catholicoru
 magroz dicent. q aia e spual sba.
 et roal ad uiuificad cor. huanū ex
 nicho creat. **C**reata e inq aia pte
 tibil et iptra que ad sciam et uitate.
Pscilla tri e que ad potecias nles.
Et qz incorpea e lesu no e sibiecta ne
 s dimisione extnslua. **Q**uitate ei
 het aia ut d Aug. no dimslua si p
 tatiua et uitalis. **E**t qz simp e a io n
 augmti n detmentie susceptua. se
 n incoz maiori maiore. n imioi mtoz.
 repit sic d au. **M**ltitudo qz poteciaz
 et aia n pon maioritate i aie n. s m
 tiplicitate effectui. **A**ia et uita ppet.
 p memoria. inlliam. et uolūtate. ad
 ymagine di fra. capax ututis luiti.
 susceptibil pene ul pmy. arbito liba
 potecus et hitib. ac affroib. decoata.
Carz pōde. figa et colore. **P**assibil e et

endelichi
 corpi phi
 a organico
 pom uita
 hncis

mutabil. **E**o mag^{is} e quo capax e emu-
tatis. eo recta q e appetes bõitatis. eo be-
ata. q pceptõs ditatis. **Q**uo sit aia sm

Anima dõ inq aiar uome. xxx.

Aia dõ uuuificat. Mes iq recol-
aim dõ uult. Bato dõ rect iudicat.

Apt dõ spnat. ul q uam spule het.

Sens dõ sentit. Memoria dõ recorda.

Voluntas dõ sntit. **H**ec noia diuisa s

aie. no ip eenc plalitate. s ip effectua

z oparõm mltipitate. **D**e ei aia ab

a. q e sine z neme q e sagu. eo qd s

line langne. **V**l dõ ab a. q est nemo

q e t hie. eo qd aia uita t buar. **D**e

Actus aie ip est. **t**riplia aia.

A vegetare sntire z roari. xxxi.

z s hoc distinguit aie potetia ip.

s vegetabil. sensibil z ratal. **D**e tõ

d Ambro. qd aia vegetabil appetu-

ee. **S**ensibil bñ ee. **S**atõal optie ee.

z io nuq queltit quiq optio gau-

gat. **z** hoc uia moeis indin mou-

er tang. ad centr ut ipõ sime de-

lecte. **H**ec tõ potetie iduiss sntis

tõ aie dca polli. **N**a uegetabil aia

e implatis. **S**ensibil i beutis. **C**õal

i hoibz. **I**n hoie au tõ aie. **V**na snt

i eenc. s diffunt ipotetias. **N**ec ob-

stat qd i homie successiue. ac diu-

lis tpeibz manifestant. **H**oc ei e a u-

ture fortuna. que ratalibit pus

dispon ad uita. qm ad sens. z pus

ad sens qm ad ratoem. **p**serti cu-

na no iest. s paulati z successiue

oper. **C**u aut aia ratal infundit

cor. tuo pde potenc p infudut. **z** n

hnt accioes suas de icep auitute for-

tua. s ab ipa aia. **A**ia q duas pma

potetias. s. ^{lem} ueget. ^{lem} z sens. **e**ccet tñ cu

inco. **t**cia dõ z hõ eruto cor. **A**ia dõ

uegetabil z sensibil no dõ dca i hoie.

aie s potetie. **N**ec aia uegetabil. dca

da e aia insensibil s potenc. **A**ia au ve-

getabil i uegetabil dõ aia n potetia.

De potetias aie uegetabil. xxxii.

Anima uegetabil tõ hõ potetia

s. **G**enatiua. **N**utritua. **A**ugm-

tatiua. **p**ma e ad sntitõem spõ. **S**a

ad sntitõem iduiddu. **T**ert ad sntitõem

sbicti. **S**urtuti aut nutritiue u-

desiunt. **s** uirt attractiua. q allum-

nce inuit mto. **I**t digestiua q sepat-

guemes ab i guemeri i alimto. **I**t e

certua q cabu tã diu retinz i uno loco

doni debua recipiat alcatõem. **I**t ex-

pulliua q expellit p sup flum e i nut-

mito. **S**i an has oes e appetitiua. **D**e

potetias aiphelias aie sensibilib

Anima sensibil duplicõ. xxxiii.

hõ potetia. s. aipheliam z

uotiua. **C**aiphelua diuidi i aiph-

elua defõis. z aiphelua de int. **V**i-

res aiphelie defõis snt. v. sens p-

tielares. s. extiores. s. uis. **a**udit. **z** c.

vires aut aiphelie de int. s. v. po-

retie itiores aie sensibil qui snt. **O**es

is. ymaginatio. estimatio. fantasia.

memoria. **T**radit p ypatetia. oes

istas uires organicas ee. z qd p ista

corpalia suas opoes pficiunt eo qd

sunt cca ptielaria tñ. **O**mis ei for-

ptielaris i matia aliq e. qm forma

sine omi matia accepta ymuisal

e cca qm opatur intiles. **I**ta facile

e uide insensibil ptielaris. qm illi n

apphendit. n p rei sensibil plectia.

Amb.

De ututib; au intiorib; q st yma
 gnato estimato fantasia. ide est
 qm ill omib; e apphnsio for sigla
 ris sm litu ptiu et. Et humanita e
 qntitate. Omnes iste potecce palliue s.
 e pacit aformis. e iduidus q s
 pncipia ogtois sensibit. Sciend
 ptea q nulla potecia apphnsiua se
 sibil. retinz id qd apphndit imo q
 una apphndit alia retinz. **Non**
 e qd alia e utus q bn tenet. e a
 que bn recipit. Illa q bn tenz pfiat
 sicco e frido. s illa que bn recipit
 pfiat humido. **De sensib; pncipalib;**
Sens pncipalis trib; xxxiii.
in v. diuide. l. vis. auditu.
Gust. odorat. e tactu qui mltis q
 uenit i mltis diffunt. Conuenit
 em. v. sens i hoc qd lnt uires pas
 sue. Sentim em mlt suscipietes n
 eet mntes. Sensibile possit sup
 sens no sentit. Omnes sens lnt p
 reptables singlaru n uniuersaliu
 Ad quelz sensu extnduntur numi
 duplices. vn ad tenend. e alt ad
 motu uoluntariu. In omi sensuoz
 ee pportione sensibit ad sensu q i
 medius dilatant ul delcant. e in
 extmis coerupit. Ad sciend ad
 oz ee lbiecti p sens. e mediu de fcs
 e organu canu atq; puenies. e ai
 me intento actual. Omnes sens yna
 hnt origine. s sensu pncipale aq l
 ut acent q lnee queda exent. **Di**
funt e sens pncipales i mltis. Na
quib; ht spale istrumet. Diffunt
e i obiecti. Diffunt medio differen
te qz tact e gust hnt mediu i tate

cu. Alij ext nlectu. Diffunt apphede
 di uelocitate. qz uis citillie e remo
 ta apphend. Diffunt liru qz uis lu
 pnt est. p audirus. dem ceti s ordie.
 Diffunt utilitate. qz gust e tactus
 max q necry. ad pseruatoem idui
 du e e spei. Gust em discunt abu
 q suat aial. anocuo e tact disc
 nit lra obiecta sic calid e frid e hi.
 ut aial declinz extma talu qntita
 tu. ne corruptioem icurrat. Diff
 unt genalitate qz tact genalioz e
 cu n heat organu detmiat. s i oib
 mbs sic diffunt i pssion retentoe.
 Sens ei qlliozes foeci retinz suasi
 pssioes sic p i tactu. **No** qd uide
 uisu e octo s diffent. Na uisu uide
 effectiue sui foaliter. s octo uidem
 istrumtalit. Eode m dicend e de au
 ditu. gustu. cetisq; sensib;. **Qua**
alienat a sensib; tpti. pmo i sopno.
s i extrali mag; i morte tto maxie.
Sensus pncipalis e de sensu co
q omi sensu pncipaliu muni
ul pncipaliu obiecta apphnd. xxxv.
Omnes ei sens extiores a sensu i tioru
s pncipaliu ul ut acent pncipalit exent
e sensatoz suoz similitudies ad sens
pncipale reducit. q mediate de sin
gloz ppetatib; iudicat e discunt.
Na sci qd sens pncipalis est fos ex
q omis sens ozit. e ad que ois mot
sensibilu refert sic ad ultim fine. h
potec queda ht inq; sens e ht recipit
ri spes. s i matia. e tn p sente mat
ria i q e pncipalis ht duo. qz unue
iditru sensibit. p q nos apphndim
nos uide qa uidem. e audire qn au

po

dim. & sic de aliis. Si ei hoc iudic' no
 eet in animalibus. n' satis eet utile uide' &
 audire. & im alios sens' apprehede'.
 Sim e' appare' pla' sentata d'cedo unu'
 ee dulce. & a' ee dulce. Et hoc ideo tes'
 omnis h't q' ad ipm' refunt' omniu'
 ipoz sensuu' sentata. **Hec uirtus i**
antidai' cebru' po' i loco u' pcurrit nu
mi sentitui quinq' sensuu'. Q' locus
medullas e' & huius. **De ymagia**

Uirt' ymaginatuua **tua xxxvi.**
 e' potetia apph'siua inq' ym
 agines rez sensibulu' referat. Hec
 uirtus plus abstrah' qm' sens' no' ac
 cip' forma' n' pl'ato re. Ita aut' refer
 uat forma' & abstrah' re. In hoc aut'
 ymagiatō diff' a sensu' omni q' p'
 sent' rei ext'ous i dig' sic sens' p'ri
 claris. Ita uirtus thelam' formaz
 uocat' qm' ita sic dem' est forme ap
 ticlaribz sensibz recepte retinet' & i
 mobilitant'. Hec potetia ordiat' in a
 ctioi' p'ce cebru' sic & sens' omnis. S'
 p' illu' locu' u' sens' omnis po' & h'
 maior e' d'cies ex fixiditate cebru' sic
 & sens' os. S' p' illu' locu' u' sens' g'
 puenies u' & ymagiatuua retinet
 i pl'ioes a sensu' g' receptas. **De esti**

Estimatuua uirt' e' matua.
 q' a forma ad quilita **xxxvii.**
 i' t'etoes elie que sensu' no' p'cipuit'
 s' q' ouis fug' lupu' & lup' misetur
 nato suo. hoc au' no' possi' si' n' lup'
 h'et' p'ctoem h' iduudu'. & qd' hoc
 induudu' est nat' ei' sic & ouis app'
 h'nd' lupu' s' nocuu'. Ita uo' no' pos
 sut' sciri plens'. **Estimatuua diff'**
ab ymagiatōe. qm' ymaginatō solam'

retinet formas apph'sas. plens' g'
 ne' & ad ymaginatōz sola no' se' affe'
 mie ul' uultic' ul' fuga ul' inseguro
 ad estimatōz au' se' stati' q'li' istoz. vñ
 sic int'los p'rie se h't ad spectatuū i
 se her' estiatuua ad ymagiatōz. & p' hoc
 estiatia no' peitus apph'siua e' s' &
 motuua. p' hoc qd' decimat' ad q' mo
 u' debeat aial' & an' fugē. Tu ei' ai
 mal' mouē ad cebru' oz ymaginē cebr'
 ee' t'aidi. s' ymago no' sola mouet
 i mo apph'ndit. Op'z s' aialia h'et
 estimatōem q' moueant'. **Offm' g'**
estiatie e' apph'nde' i' t'etoes no' qd' e' to
nis s' ne' vñ no' apph'ndit q' sit li
lis ul' non' aut' ubū. s' amicitia l'
umicitia' ymodū ul' i' ymodū sic
dem' e'. Hec uirtus i' yma' p'ce mede
cellule cebru' po' q' calida e' ex motu
mti' sp' ad ipam. **De fantasia.**

Fantasia e' potetia **xxxviii.**
 ypones ymagies e' ymagibz
 & ymagines cu' i' t'etobz. Coponit
 inq' fatalia ymagies cu' ymagibz
 ut est apph'ndere ad ee' albu' & mag'
 ul' dulas formas yponē & finge'
 chum'as. Coponit & ymagies cu' in
 t'etobz. ut cu' apph'nd' ouis forma'
 lupina' ee' fugienda. Coponit s' i' t'e
 toes cu' i' t'etobz ut p' i'oue q' appre
 h'ndit nato suo ee' p' bendū uba &
 alienū repellēdū. **De fantasia e**
maior' g'gnitō q' p' h'et' in aia se
sibli. p' hac eni' n' solū scit' plens' s'
& sibi p'uidet' i' futim'. p' hac eni' q'aa
aialia facit' s' casus. & de cibo s' p'
uidet' i' logiq'. p' hac & de illo scit'
p' sit idē. & de alio q' sit a'. & sic de

qm' sens'

et i' t'etobz
 nat' cu'
 i' t'etobz

omni eo de q̄ sua p̄fert p̄mod̄ nego-
nis & affectuōis. **H**ac s̄ uident̄ ai-
malia ad eligē & ad refutare. Ad
elcoem aut̄ & refutatoz p̄ exigit̄
sua & discretō. iō mlti dixerunt qd̄
fātalīa ē ad rōnis. s̄ dicit̄ nō ēē uā
elcom̄ aīe sensibib; s̄ ad sūtē. **H**ec a
uulgo uocat̄ inhoīe cogitat̄ ē tñ
p̄ cogitare sūt rōis. **F**antasia opa
in sopno sic iungula. **Q** aut̄ i sop-
nis res uident̄ ēē plūtes h̄ ē iō q̄
fit reuēlio ad sensū ḡmunē. **I**sta
potenē qm̄ quicta ē rōni sic est
hoīe. tūc accipit agēdi & opadi re-
gim̄ rōe. **S** q̄ rō dūificat̄ s̄m
dūilitatē eoz de q̄ rātinatō fit
iō rōes fātalīe mltiplicat̄ inhoīe
ualde. **U**bi aut̄ fātalīa nō ē curē
pur̄ ē inbeutis. tūc regū solū s̄
i dūct̄ nē. **E**t q̄ nā uno m̄ est
hūitib; spem̄ unā. iō acceptō fan-
talīata opat̄ intalib; uno m̄. **I**n
de ē q̄ omis hūūdo fac̄ uno m̄ ni-
dū sūt. **D**ixerunt p̄h; q̄ iste uicū
pō i beutis anā q̄ agat̄. **S** i hoīe
pō agūt qm̄ agant̄. q̄ bruta mo-
uent̄ s̄m ipetū & ipullū appeti-
tū. **N**ot̄ aut̄ hūū uolant̄ s̄m
regim̄ rōis. **M**ōd̄ q̄ melācolia
& i infm̄ & aītes hnt̄ mltas
fātalīas. s̄ hoc nō est exultatō
q̄ fit p̄ ymagiēs rex sensibiliū.
s̄ ex passioē natē. & fulioē spūū
ascendētū cēbrū & capd̄ s̄batū.
Tales enī sp̄ dūilaz ymaginū
uolūtes faciūt & gūant̄ horribilē
uolūtes & acceptōes. **S**cī p̄tea
q̄ b̄ta cici recipiūt i fluxioēs p̄mi

motoris qm̄ hoīes. sic p̄ i forca
qm̄ cibū colliḡ inf̄ tres dies nō
pluit. & gall̄ cantū suū p̄p̄e
uariat. q̄ mutatoem̄ aīe ex m̄
fluxioē p̄mi motoris p̄sentūt̄
h̄ dci. h̄ est rō qm̄ hoīes mltipli
occupat̄ oca acceptōes suas. **E**n-
do & p̄ponēdo ac diuidēdo. q̄ & flu-
xioēs p̄mi motoris nō papūt. sic
bruta q̄ nō sic occupat̄ in sūo
ceptōib; n̄ s̄ illas opant̄. s̄ tñ
m̄ s̄ instūct̄ nē. **I**ta uis. **F**an-
talīa plm̄ it̄llēm̄ i pedīt. eo p̄mi
mis occupat̄ aīam p̄pōne & diuili-
one ymaginū nō solu acceptaz a
sensib; s̄ & fictaz. **M**ariē aut̄ iped̄
int̄llēm̄. qm̄ ad de celestib; & dūis
ei i p̄mit̄. & hoc iō. q̄ acceptōes in-
tellect̄ ut frequit̄ nō sūt ymagi-
& fictōib; fātalīe. **F**antasia pō i me-
dio medie celle cēbrū tāqm̄ centrū
int̄ ymaginātūā & memoratūā
q̄ fantasia dūt̄ se tā sup̄ formas
q̄ accipit ab ymagi p̄sens q̄ s̄
intētoēs q̄ resūat̄ memor̄. **E**t tūc
illas formas & itētoēs diuidit ac
p̄ponit̄. **De memoria. xxxix. . .**
Memoria ē repositōriū p̄ritōz
reseruat̄ ei memor̄ tā forma
apd̄ ymaginātūā repositas qm̄ intē-
toēs p̄stīnatōz atq̄ s̄ r̄ illūctas.
Mia p̄memoria mediātib; reb; se-
sibiliū; redit̄ i ipas res sensibiles q̄
sūt ex p̄p̄am. & ip̄ h̄ oz actū me-
morie duas opōnes p̄cedē. quaz
una ē. hoc ēē cept̄. & h̄ ē opatō sens̄
p̄mūis & i hoc memor̄ int̄cip̄. **S**cī
ē h̄c ē s̄luatū ap̄ nos q̄ fit p̄ ymagiā

agnit

receptū

am

Oportet et quod anima memoria quedam
tus oper. que extingit et dicat et in
tentioes singulares. In hoc autem differt
ymaginato amemio quod est spes rati. h
autem intentioes seruat spes. **S**icut
quod quod memor differt a remiscencia. quod
memio discrete et disticta reuertit ad
res pponedo intentioes distictas cu
ymagibz. Remiscencia autem sui reuoz
dato est motus qui inceperit et absens p
obliuione et cu collatoe tpris et loci.
et h. Remiscencia enim loci motus non
est uniformis si creat ex plibz pnci
pulis ocultantibz i cui ipse est remiscen
blitas cu sit pncipi mltipus memo
rator. Cu enim p memoria fiat rex
apphnsio. ita quod cetero res plus sunt
ite ul i aliis sensibz. **S**icut p quod si q
re totalit est oblit non potest p memoria
recordari se esse oblit. si si oblit ipse
e. tunc p id quod remanet potest remiscere se
quod sciuit. ul p collatoe remiscere.
Potest et ad id quod oblit fuerit redire cu ei
aduroio quod remanet memor. **T**alia
est dea in memoria et remiscencia. quod
memoria multa pncipat aialia. si
remiscencia sibi est hois. quod remiscencia
est quedam iuestigatio que sui ordie rei
non est. at si non delibatoe p quod antecede
ordinat ad psequens. **S**ane cu quod remi
sci uoluit ea que non eo in quo p sensu
p itlicem apphndit hoc non fit p memo
ria. quod talia memio non reseruat. si
tutes puerit se super ea que herit apud
se et ea reducat ad actum que herit i hu
tu. **I**te autem actus manus actualit apud
intellcm possibile qui est loci spes u
niscilui. un et uilia plus spclara

remanet apud ipm tanquam in loco sue
regnatois et quoniam actu illa non puidat
intelles autem possibile ad has spes quod
sic herit apud se pntit ul ab eis autem
quod uoluit. **V**icium non est quod memor
potest impioxi pre cetero. qui loci est sic
p huius motuos qui oriuntur ex ipso.

De ui sensibili motua. xl.

Sequitur de ui sensibili motua. **I**
mouet quoniam spualit. **P**rimo in de appet
titua. et diuide in appetitum pncipalibz
et ualabile. p quod appetit bonum ul i futuris
et malu. **A**d huius uo duobz. **S**icut et
uia. oriuntur. uis. affectioes. **S**icut gaudium.
spes. dolor. timor. **N**am si plens est quod
pncipalim gaudet. si absens est spant.
Sicut si plens est de quod ualabilem dolem. si
absens est timem. **S**ensualitas
et uis est anime sensibile motue. et ad ide m
ouet ad quod pncipalim et ualabile. **S**ensualita
ei semp appetit quod delcabilia sunt uis.
et sic i beutis ita et i hoie nulla lege
stringit quoniam semp i appetit uis ad
corp pntinetui moueat. **S**icut pncipalim et
ualabilem pncipalim uis. **S**icut i hoie
frenat uis. ac regit ut utitibz qui
ipis fudent. **E**st et tpeant in pncipalim.
et foetitudo et ualabile. et sic de aliis. **T**
Sim autem quod uis motua sensibili mon
coelut. sic diuide i uirtute nale. **V**
tale. et aiale. quare pncipalim sit i epate.
sicut i corde. tertia i capite. **V**is et nale
est motua pulluui humor. **V**italis
motua pulluui. aiale est motua
in humor. **D**ic g quod uis nale est motu
ua humor. mediantibz artibus uis quia
dicant i epate. **S**icut Galien. **S**icut de uoi
coede radicat. et h pncipalim nale. **E**st autem

qm conli.
aia

spe nat' lba lbtal' & aeria uicalouit
 gnata. p' langem ad singla mbra i
 pellit. ex q' corp' uegetat'. **V**irt' uital'
 e' motua pulluū mediātib; art'us q'
 radican' i corde. **S**pe au' uital' est ide'
 q' & nalis. **H**ic p' art'as ad mib' coes se
 diffundes uiuificat ipm' coe' taqua'
 i strm'. **V**irt' aial' e' motua mib; me
 dianrib; nūis q' radican' i capite. & h'
 p' spm' aiale. **E**st au' spe' aial' ide' qui
 nat'alis & uital'. **S**i aialis dī cū adde
 bz puenit. **H**ic certis lbtalioz p'nuos
 ad cog'ana' dūig' ut sens' & mot' p'
 locū exm' g'net' incoe' aial'. **A**rca ut
 res istas deniq; sci' e' q' cū uir' aiale'
 itendūt. tūc nales remittunt. q' hoc
 t'hoio dedito studio ul' medita' mū
 opant'. **V**irt' nutritua & gnar' & auc
 ment'. ex q' p' q' p'cup' carnis domat'
 i uirō studio. **V**ū jō'. **A**ma sciam
 se pcurax. & carnis uicia nō amabis.
Proterea qn' uirtutes aiales remittuntur
 nales itēdur. sic p' i sopno. q' delictē
 = ee quies utut' aialū. cū inrelieōe naliū.

De potētis g'gnitiuis. xli.

Tria sūt maia u' aut phis. s. potē
 tie hitus. & passioēs. **E**t potē
 quide' sūt inate hit' au' sūt acq'litū
 ul' i fusi. **P**assioēs uō sūt illate ul' in
 nate. **H**it' ei sūt acq'litū ut p' i scia
 & uirtute pollitica. **N**ā ex frequēti stu
 dio acq'it hō sciam. & ex frequēti bñ
 agē fir h' bō' dōtate uirtutis pollitice.

Sūt & hit' qn' n' pacq'litōem s' p'
 ifusione. sic scia sūt i fusa salomoi
 & uirtute' thologicē p' sunt cotidie p'
 uul' d'hapō. & p' p'ncētib; i uirtificatōē
 & exactib; n' gnant' tale' hit'. s. pō' e' q'

ertalib' hitib' elucit' bō' alt' ex pote
 cūis. **V**n' i hitib; acq'litis sē. q'les sūt
 act' tales sūt hit'. s. i hitib; i fusiōe
 zūū. s. q'les sūt hit' tales sūt & act'. **E**
 tū uim q' hit' acq'litū sūt gnant' per
 act'. ita & gnant' actōēs. s. n' inuoi
 os inq' tales. **P**assioēs uō sūt illate ab
 ex'ntico. **V**ocat au' phis passioēs ipa'
 receptōēs obiectoz. **S**umūt & ali' pas
 sioēs ut dicat' affcōēs. sic sūt timor.
 dolor. spes & gaudiū. **De modi' g'gnitōe**

De adduiliōem di res. xly.

Potētiaz aie' accedam'. **P**his g'
 diuidit pncipalit' aie' potētias. **I**n
 cog'itua. & motua. q's tholog' ap'p'la'
 intellēm & affcēm. **I**pm' & affcēm intē
 lig' uolūtate. **P**otēti' & ei aie' tūc dē
 itllēs dū e' ap'p'bn' sua. & dē affcōē dū
 e' motua. **U**t q'da' sūt uires aie' se
 pate acoe' ut uelle & intellē. s'm q's
 aia nō utit' corpe. s. utit' uirtē corpe.
 s. fatatia q' sic se her ad intellēm. sic co
 loe ad uisu. ut aut phis. **Q**uedā uō
 sūt uires aie' inseparab'les accepe ut
 uegetab'les & se lib'les i q' ad eētā
 & q'nt ad opatōem. s. in hōie sepāt'
 iste uires accepe q'nt ad eētā licet
 aia opatōēs eaz extere nō possit ex
 t' corp'. **I**n brutis uō sūm' p'itū q' ad
 utiq'. **I**f aia potētias q'da' her i nes
 cū brutis. ut est se lualitas. sens' p'
 uictaris. sens' g'mūis. ymaginatō e
 stimatō. memo'. **Q**da' aut' her nō
 g'mūēs cū ill' ut e' cō. & intllēs & h'.

Ut aia uires her qualdā q' ad se.
 ut e' ratō & uolūtās. libum arbitū
 q'da' h' q' cōe' p'miscē ut e' uis nat'
 uital' aialis. de quib; dem' est sup'.

et

margin notes on the left side of the page, including the word "sciedl" and other illegible text.

Ex iā pōtis p: qđ potēcie nōa sē orgā
 quēda nō. Ex pōtis collige q: aīa rōal
 omīs potēcias hōaīe uegetabil' & sēli
 ali' si nō inqñt rōal. ūm ūq' rōal
 addit itllēm ad li. ar. ac hē. Ex hoc
 qđ G. Omīs ūq' creatē ad hō hō.
 hō nāq' hō dē cū lapī. uūe cū ar
 boribz. sūmre cū aīalibz. itllē d' aglī
 Rōq' ē ūtutis & nobilitatis hōr nē
 i flores. hōr & sūores. s' p'fōer m. &
 q' pōllē i flores pōllit & sūiores.
 nobilioer & p'fōer m. p' hoc mai
 festū est q' omēs unēs q' p'cam cū
 brutis dīstīnt i spē pur sūt i nob
 & i brutis. **De intellē agere & pol.**
Quatuor alligūt libel. xliij.
De i brutis i tllēo **Prima**
 alligat & deām nē. sic diuidit intel
 lēs magere & pōssibile. **Secūda** dāt
 deām obiecti. & sic diuidit intelles i
 spclatiuū & p'ctiū. **Tercia** alligat
 p' deām dignitatis sic diuidit rōm i
 tē sūiore & infioer. **Quarta** dāt deā
 p' q' p'p' adact. & sic diuidit itllēs i
 hitu & actu. In hitu quide cū p' i
 tllē qñ uult. In actu ūo ē actuali
 aditelligible se pūq'it. **Dea** ūo itllēs
 intellē & ei q' dē. p' sumi. Inaioer
 & minoer p'fōer ipiūl intelles pō
 sibil'. Cū ei intelles pōssibil' recip' spē
 cū lūe. intelles agētis tūc dē intel
 les i effcū & i hitu. **Sic** idē intelles
 recip' p'fōer lūm intelles agētis sūm
 formale pūctōem tūc uocat' i tllē
 adep'. **Diligūt** & nōn' ē q' omēs
 dē intellēu iā pōcē sūm' ul' sūm
 hitū. ul' p' actū ul' sūm mod' int
 ludi. & nlla sūm' ē dione pōc' agēti.

ū p' tūm s' q' diuidit intelles i agētē
 & pōssibile **De intellē speculatiu**
Res agēt' alit' dō. & **pratico**
Ralit' angl's. alit' h' **xliij.**
 spē q' h' alit' p' intellēm dūm agēt'
 & alit' p' cātās. Intelles ei dūm agēt'
 res se ipō. i. p' se ipm. Intelles aū an
 gli agnoscit res p' spēs s' cātās q' s'
 silitudo rei. **Sic** intelles hūā agēt'
 res p' spēs abstractas archz p'ctiari
 p' lens p' agētis. ūn scīd' q' sic lens
 agēt' res p' sūte obiecto & sic yma
 giato agēt' res ablatē obito & tūc
 appēditus matie. ita intelles agēt'
 sū appēditus matie s' i tētoē unū
 cali. **Ad** g' p' intellēm aliqñt' antiq'
 d' agēt' ei dūm sup' se. & se i se. & an
 gelū uū se. & q'q' ambitu celi p'ri
 net' int' se. **Quo** aū mod' sūt
 g'cedi dūm. **Nō** q' intelles hūā nō ag
 gēt' dūm p' ablatōem sic alias res.
 & h' iō q' silitudo abstracta sūp'ioer
 ē illo aquo fit abstractō. **Unū** tale
 aū. s' ipm abstract. s' nich' hōp' ca
 dit' indū. **Agēt'** g' dō sic nāli cō
 g'tōe q' intelles pōssibil' i tētoē lūe
 intelles agētis q' ē silitudo p' meli
 cas. In hac silitudie agēt' lūm p'ri
 q' dō ē. **Secūda** p'fōer q' p' lens agēt'
 p'ctiaria s' p' intellēm unūsalia. **Et**
 qñ se intelles pūct' ad p'ctiāre ut
 ipm app' hūdat. tē silitudo abstracta
 apti erit unūsal' & nō p'ctiaria.
Et nich' uerē i intellēm n' p' lens
 & hoc fit duob' mod'. s' ul' sūm' uel
 p' acades. **Sūm'** qđe ut ē intellēm
 sensibilia p'us p' lens app' hūda. p'
 accides aut' ut qñ intellēm ipā sen

Do aut
 nich' s'
 sūp'ioer
 alia nō
 q' i ablatō
 eōe o' s'
 p'ctiāre
 i uōle p'
 p'ctiāre
 q' dē ag
 fiat al'
 p'ctiāre

sublia. effem. **N**o est qd a te p
 pgruem i intellcm ueire. & a d e in re
 ia intellecta ulam. qd rē agto ptes
 ueie i intellcm sic dem e. h cu intllcs
 re ia apphndit. te delcat & negociat
 illa. & si lens admicō. ad intllid
 ista pleni nō utrupq̄ um ee. s q̄ pti
 ctaria agteunt p uniuersalia & es. per
 uniuersalia agteunt pti. **N**o sic p qd
 dup e uniu. u. cale. vñ. s. pur est
 abstrctū. & a d fuz uidel. fm qe in
 pti clari. **D**icim q ad agtoem uni
 uersal. abstrcti uenim p pti claria.
 sic p impulsi i q̄ p opat. telinua q̄
 itllcna. qe pā agteunt pti claria p
 sensid & pta uniuersalia p intllcm. s
 & pti i uenit mod argumtadi p in
 ductoem q̄ ex mlis ppositiōibz. pti clā
 ribz. solulunt unā uniuersale hoc m.
Soetes e aial plato e al. ciod e al. s
 omis hō aial. **E** e i uniuersali. pti
 lo. qm pti ale uniuersale uenim i ag
 toz pti clariū ur p q̄ n uide hoīem
 aremotis. **T**ac e nō agteunt n lha cor
 pea. h pta p mot e nū eē aial. **D**ū uo
 mag appiuar e nū eē h. tande agte
 eē pti. **N**o q̄ fm pti pla fane
 possim. s uniu solū mllige. qm la
 re d hitū p que pla scim. **I**ntllie a
 d actū qui nō pō eē intllcu duplicat
Intllcs em ad unū solū se pō actualē
 pti. **E**x hoc p qd qm q̄s aḡ duos
 act̄ rois. siml uno tpe. un̄ erit d
 tllcs & alē memo sū pti cludis. **V**bi
 s. **A**lqs d̄ horas. & t hoc q̄rit i lib̄
 pcedatias ul nūlar denarios un̄ il
 lox. s q̄rere scordatias e act̄ intllcs.
 s. alē. s. dice horas e act̄ memoē. **S**ic

& aial beut sū regie intllcs uadit
 ad dom̄ ad qm sepe uuit. **E**t nō q̄
 ad itlliam rei nō rene p̄sent̄ rei in
 tlligibit. s p̄sent̄ sūitudis et tū qe
 res nō agteunt p̄sent̄ sū p̄silitudine
 tm̄. & in e q̄ intllcs apphndit remo
 ta sic p̄p̄qua. **D**e ratiōe & p̄tibz

Nūc de intllcu agte **ip̄ius.**
 & possibli spaliū e dd. **xlv.**

Intllcs s̄ agēs e qui abstrah spēs
 ab imagiatoe. sū fantasia. & sua u
 radiatoe fac uniuersales ac ponit
 eas i intllcu possi. **N**ā sic ad uis
 corpale erigit̄ uis abstrahes i ren
 toes coloz. i. sūitudies a colorato &
 pōit eas i aere nō quide s̄ eem. sed
 p̄ int̄toem i. sūitudinē. **S** intllcs
 agēs qui e lux aie pōit spēs abstr
 ctas. a fantasia i intllcu possibli nō
 q̄de actualit. s̄ p̄ int̄toes. **D**e aū
 int̄ ymagiatioem i intllcm possibi
 le. sū potenc̄ media q̄ abstrahat. s̄
 intllcs agēs. s̄ int̄ sensū p̄uine
 & ymagiatioe nō sū potec̄ media
 q̄ abstrahat h̄ est ratiō. qe lens̄ s̄
 & ymagiatio s̄ eide aie potec̄ie.
 s̄ aie sensibit. **S** ymagiatio e intllē
 possibli nō sū potec̄ie eide spēs.
 qm alta e pō aie sensibit. alta aie
 roalis. **I**ntllcs aū possibli d̄ qe
 p̄ recipe tales spēs s̄ nō dū suscepit
 eas. cul ex e tabla nuda nllam h̄ns
 picturā. potes aū h̄re qm̄ c̄ q̄. **S**ane
 cū intllcs possibli tales spēs recipe
 tūc sic h̄es sup uocat̄ intllcs testē
 ul i hitū. **C**ū uō illust̄tur m̄ic̄tu
 diē spēs sensibitū tūc est intllcs ad
 ept̄. **Q**ualit̄ aū iste spēs remaneat

intellectu possibili. ut gl' ad eas fiat
p remiscetia. uelut h' sup de me-
moria. Porro intellectus agens & possi-
duntur sic lux & illuminati. It' sic pfi-
cies & pfectibile. It' sic dicit phis. Intel-
lectus agens est omnia facere. Intellectus p-
sibi est omnia fieri. **De intellectu speculati-
uo & pratico. xliii.**

Sequitur de intellectu speculati-
uo & pratico. **xliii.**
qui abo i' agere p'fectur. It' i' h' diffin-
it' intellectus speculatiui agere uim i' r'oe
ui. prictus aut' agere uim i' r'oe boi.
It' intellectui intellectus uocat' agere
speculatiua. It' p'ctus dicit' agere
affictua. It' finis speculatiui est uim. finis au-
p'ctiae bonu. It' p'ctus uocat' recte intel-
ligim' It' p'ctus recte uiuim'. It' illa
p'ctus uocat' opatu. qe dicit' ap'aris q
est opatu. It' intellectus p'ctus uocat'
opatu. diuidit' i' h'ndeli. & r'oeim.
Rato aut' diuidit' i' p'ctus supioris &
infioris de quib' p' ordine e' dicitur.

De potentia aie motiuis. xlv.

Ratio uis e' aie no' solu' agere
It' motiua. Rato o' cu' u-
dicat ad bonu' ee' ul' malu' & i' libe-
tate dicit' agere. Si au' p'ced' ap'le
& iudicat ee' bonu' ut fiat. sic e' moti-
ua. Si uo' ad huc ult' p'ced' & u-
solu' iudicat ee' bonu' ut fiat. It' i' il-
lud appet'. sic dicit' libe' au'. qm' li-
ar' p'p'end' r'atorem & uoluntate.
Rato se h'et ad bonu' p'ctare & di-
uidit' i' p'ctus supioris & infioris. Su-
pior ps dicit' & et'nis i'ntodit'. It'
fior aut' de t'nto'nis iudicat & ea
disponit. It' supior ps accip' r'oes
p' leges diuas ut hoc e' faciendu'

^{infior}
q' dicit' p'cipit. ps au' accipit r'atorem
p' leges huanas ut hoc est faciend' qd
honestu' e'. ut qm' expedit' r'esp'u. It'
fior ps r'ois dicit' uis que h' uisq' ad p'ce-
placem et'nox se excedat. diff' au'
t' ab i'ntel'ia. qm' i'ntel'ia negocia' i'ntel-
tus p' mod' i'ntel'iois. r'ato aut' no' sic
It' p'fendo & r'ocinado. Diff' au' r'ato
alio ni' ab i'ntel'io qm' i'ntel'io p'p'he-
dit' ee' rei absolute. r'ato aut' cu'
collat'oe un' ad al'iu'. Infior ps r'ois
dicit' i'ntel'. q' qe' ea' res coeles u'lar' i'ntel-
ta se'ua & sepe allicat' ab ea. uider'
eni' semp' p'p'rii & p'ot'u. i. i'ntel'io
uicua.

Uis motiua aie r'ois talis
e' diuisio. Diuidit' eni' uis mo-
t'ua i' i'ntel'ia & i'ntel'io. & affec-
t'ua. & i'ntel'io siml'. uis opatu
e' i'ntel'. ar'. & i'ntel'io. uoluntate e' i'ntel'
r'ato q' diuidit' i' p'ctus supioris & i'ntel'io.
uis affictua e' uoluntate q' diuidit' i'
i'ntel'io. & bulu' i'ntel'io. uis au' q' siml'
i'ntel'io e' & affictua e' i'ntel'io p'
ctus. **De uoluntate. xlv.**

Ne dicit' pot'ntias p' mo' dicit' e' de
uoluntate q' i'ntel'io omnes motiuas e' p'ap-
ua. cu' sit g'ralis motor omnium uim
u'. Cu' eni' i'ntel'io app'ndit' ad bonu'
uoluntate i'ntel'io uim; affictis i'ntel'io org-
anis sic e' uis ad uindend'. Auditu
ad audiend'. & sic de aliis sensib'. Si-
mil' i' motu locali. uoluntate i'ntel'io
uim; uim; que e' i'ntel'io &
muscul' & ita mouet ad abuladu' ul'
currend' & ad h' i'ntel'io. It' fallit' i'
pot'ntias aie uegetabil'. i' quib' uo-
luntate suu' imp'u no' ex'et. uoluntate

enū & gnātua. & augmētātua nō p
 arbi nrm. s; nālū opat. **E**volūtas
 ī duās ptes dūidit. s; imphelūm &
 bulūm. i. uolūtātē nālē & delibāt
 uā. quaz pma. s; uolūtās nāl dūi
 gūt p lūdelū. S; a uo. s; delibātua p
 roēm. **N**ō qd uolūtās ppe & stric
 te rātonālū ē tmm. S; d; & large
 eē brutoz. In ppe uo & methaphoz
 d; & vegetabilū. Vn uolūtās pmo
 m̄ lūpta. s; pur ē rātonālū ppe uolūtās
 d; s; nō pur ē uolūtās brutoz. uoca
 ppe delidū. Tere nō pur uolūtās ue
 getabilū ē. uocat appetit. **Q**uī po
 tētias nulla libor ē qm̄ uolūtās. q; nō
 obligat organo. sic ymagiatō. estūatō
 & hē. nec cogit obiecto. sic intellē cogit
 uo. **V**ires aū affire organū imūtat
 ucto imūtato organo quib; omib; uo
 lūtās caret. Vn ait aug. q; nich adeo
 innrā pte ē sic uolūtās. Si aū uo
 lūtās sicut qre uolūtās nō cogit bono
 sic intellē uo. hec ē rō. q; cū p̄m nich
 ita bonū est q; nō ad īpfectōis heat.
 s; ad uā uim ē q; nō fallitatis ē heat
 ut p; ī hac ppolitōe. **Q**uī tot̄ maiorē
 sua pte. Vn tali uo cogit intellē alle
 tare. S; uolūtās nulli bono creato co
 git ad herere. **I**tem uolūtās uidē ī edū
 cogit p̄ tordinat appetit pur uoluptā
 qm̄ trahit hoīz & allū ut bonū spnat
 ī mutabile & reb; mutabilib; ad heat
 s; ī hī cōdē libtas quedā ē. Vn q;
 omē ad uolūtātū. q; si nō ē uolūtā
 cū nō ē peccm̄. **D**e lūdelū. **xlvii.**
Syndelis uis ē aīe motua q; sp
 nata ē figi ī scōub; nālū mo
 uē & stūlans ad bonū. ac abhorrens

malū. Et istis nūq; errat n; s; lūde
 lum ē p̄care. **S**ciē & q; lūdelis nō ex
 tingit totalit̄ & indyā & dāpnatis.
 Remanz eī null̄ aīe act̄ eī. **S**yndelis
 eī qm̄ ad īnstrūctū boī & qm̄ ad dū
 plicetā mali culpe absolute p̄lidare
 exticta est indyā & dāpnatis. **S**im
 uo q; culpa ppat̄ ad penā sic nō ē
 ī ill̄ exticta lūdelis. Et ī hūc mod̄
 remanz eis ad penā. **I**ta. **V**inis cox
 nō moiet. **V**nt̄ g; dūplicetā ma
 li collatōe ad penā. **D**e scia. **xlviii.**
Hoc nomē scia opō **xlviij.**
 Ab hac p̄pōne cū. & hoc noīe scia.
 Vn scia dicit duo. s; sciam & p̄m
 hoc scia ē hitus nālū. nō solū p̄
 tuus. s; & motū. **I**ndinat eī aīam
 ad p̄lectōem boni & fugā mali. **A**
 io m̄ scia dicit acceptōem expte
 rōis. qd nō ī hac p̄pōne cū. p̄mo g;
 m̄ pur. s; scia tcludit sciam. **H**ē
 se sic supus & p̄ungit lūdelū. et
 semp est rōta. **S**o m̄ p̄ungit mas
 rātoī. & sic hē se sic īflus. hoc m̄ te
 tipit erroīe & p̄turbatōem. **I**n scia
 eī expte īnflōi bñ p̄t accide erroīe.
Nā rāto cū scia expte īnflōi uī
 git. hē uīlari cōta p̄tictāria īngul
 sepe p̄tingit errare. sic p; īnflōi p̄
 scie ī quo lūdelis p̄pōit maiorē sic.
Nullū malū ē faciend. **B**atō all
 mo minorē sic. s; hoc est malū. **S**o
 scia tcludit. g; nō est faciend. **C**irca
 p̄mā nō ē erroīe. **C**irca sam qm̄z est
 erroīe. **E**t ex hoc ē flūtas ī p̄clūsiōe.
Cauēda ē scia nimis larga & ī
 nimis steta. **N**ā p̄mā gnāt p̄lūptōz.
 sa despātōem. **I**tem p̄mā dicit sepe malū

peccm̄

bonū. **S**a e^o. **d**āpnat bonū malū. **I**t
 p^oma sepe saluat dāpnandū. **S**a e^o
 dāpnat saluandū. **E**st nō q^o d^o e^o scia.
 ad timorē scie. tūc enī e^o scia q^o nō
 snialit^r idicat ad ee faciendū ul^r uin
 dū. **C**ont^r talē sciam face^r e^o si sit
 erronea p^o e^o. **S**z p^o timorē scie
 face^r nō semp^r p^o e^o. q^o timorē tal
 nō semp^r e^o eruditicia sniā vatois.
 p^o q^o iudicat se tenū ad ad. **S**z ex
 eo q^o uacillat int^r dubia nesciēs q^o
 sit meli^r ul^r ad q^o teneat^r p^o. cū tū
 nō omittet q^o q^o sciet ee placitū
 diuine uolūtati. **D**e scia q^o sit
 q^o q^o respic^r p^oritum. q^oz p^orens
 q^oz futurū. **N**ā scia acculat de p^o
 tito. remunerat de p^oliti. z p^ocauz
 de furo. p^oretita nāq^o respicit. ut q^o
 scia mente de hoc q^o s^o inscia e^o re
 p^ondit. sic e^o de malo p^omisso z bono
 omisso. **P**resenē aut^r respic^r p^oducedo
 eis aut^r p^osciam hūmū oppositū. **F**ut^r
 s^o respicit ut q^o i^rstruit z stimulat
 mente ad ea faciēda ul^r uināda ad
 que ipā scia iudicat nos tenū. **Q**
 au^r scia se extēdat ut deū e^o tā ad
 fca q^o ad faciēda. p^o colligi ex dūctū
 tōibz scie que tales sūt. **D**ic^r **Jo**. **d**
 m. scia e^o lex intellēs nū. **C**alul^r
 dic^r ea ee tōnale iudicatoriū. **D**i
 finitōes nales z mag^rales sūt iste.
Conscia. e^o ag^rto sui ipius. **I**t scia
 e^o hūus ai agendox z nō agendox.
It scia est hūus nūcis boi z mali
 dūscreeu. **I**t scia e^o credulitas in
 tētois ad ad faciendū ul^r nō faciendū.
Error scie. vii. modis creat^r.
Primo ex i^rgracia. q^o nō l. nescit q^o

q^o eligendū sit ul^r declinandū. **D**e tali
 errore. **p**alip. **C**ū ig^rram q^o agē de
 beam^r. hoc solū hēnt^r residuū ut oclō
 nros dirigam^r ad te. **S**cdō ex negl^r.
 ut cū q^o neglig^r sciam discute. ul^r
 nescit se expedire. neglig^r tūc abali^r
 qere. **T**er^r ex supbia. ut q^o q^o nō
 hūiliat intellēm suū. ut. l. melioz
 z sapiozibz se uelit crede. **C**ont^r q^o
 apls. **C**aptiuātes omne intellēm in
 obsequiū x. hoc e^o deē q^o quibz incre
 dedis p^o d^o p^ontue fidi q^o sibi z
 magedis p^o d^o aliis crede q^o sibi.
Qu^o ex i^rglaritate qua hō sensū
 seq^rns ipum nō p^oformat se aliis n^o
 seq^r uias p^omies maioz ul^r bonoz.
De hūis. **q**u^o. **E**xrema castroz p^ont
 sit ig^rs. **Q**u^o ex affectū iordiatū.
 qui sepe iducat sciam ad id q^o h^o
 tūc appetit z sic fac^r ea auctitudine
 sua de uare. **S**en^r. p^oit omē iudiciū
 cū res tūlterit i^r affectū. **S**exto ex
 pusillitate qua q^o timet nō tūda.
 s^o m^o rest^r iudicē rois. ysa. **D**icite pul
 sillātes z p^ofortam^r z nolite timē.
Septio ex p^oplexitate qua h^o se cred
 int^r duo p^oca politū ee quoz altū s^o
 i^rpossibile decliare. **S**z scia q^o p^oplexita
 nich^r tūmp^r p^o tū as ee p^olex s^o m^o q^o
 i^r s^o m^o erroneā sciam qua de p^oita
 erit libatus. **O**ctauo ex hūilitate z
 cordis p^oitate. **S**z. **B**onax mentū
 e^o i^r culpas agnosce^r i^r culpa nō est.
Error p^omis. vii. modi^r accept^r ve
 p^ohensibil^r e^o. **O**ctauo nō m^o laudabil^r
 e^o. i^rmo nō erit dicit d^o. **S**z hūmilia
 suoz defectū requirit. dū nō nō
 ar^r inuis. **D**e opatoibz aie. **A**

Jo Dam.
 Calul.

Anima s'm diu'sas potēcias. **A**nimas & diu'sas her opatoēs
 spā enī ag'at um p'ntlem sp'la
 tuū. Affectat bonū p'ntlem p'ic.
 discit offēdo int' bonū & malū.
 m & flm p'roem discit sum' & elig'
 pl' ar. A'ntit' puolūtate. iuenit
 mediū p' ingenuū stūlar ad bonū
 plūdesim. Anima s' i'actib' suis o'
 dinatoem h't. Nā q' sens' p'cip' yma
 ginatō repl'ntat. ag'to ingenuū iue
 stigat. ratō iudicat. memo' suat. in
 ellia p'phūdit. & ad p'p'loem adduc.
 diā p'cea ag'at res plūtes p'ensū.
 ab'stinet dō p'ymaginatōem. res au'
 i' m'iales p' sui p'lentia i' lenz ipā
 ac se ipām p'flexione sui sup' se.
 Her & alios act' aia p'ntētes ad cor
 sic est uegetaro p'urturē ualē. sen
 tire p'ntem aia lem. & unificam p'
 uturē uitale de q' oib' d'nt' est sup'.

Anima **de q'ntitate aie. li.**
Aia s'it simp' nō h't q'ntatē di
 m'itua s' uirtuale. vñ p' q' h'ia s'm
 totā eentia nō ē m'oto corpe s' ing
 te coris det'miata. & iū uirtatē i' flu
 it toto cor. Et ad hoc ponit calcide
 eē i' aranea que i' medio tele sue re
 sidēs sentit qūlz motū sui int' ai
 ext'us i' tela ferū. Eodē m' aia in
 cent' cordis existēs sui sui disten
 onē totū cor' s' unū s'elificat unū
 ficat atq; mouet. Acc' s' simplici
 aie est q' tres d'nt' aie eē. l. uegeta
 bil' sensib' uolū. cui' int'ellia s'it
 ē exp'la. aia q' s' simp' s'it. tñ s'm
 Boeciu' dist' i' ea q' ē & q' ē sic an
 get' & oē q' creat' est. q' oia dist'unt

Anima **in mortalitate aie. li.**
Aie i' mortale aucte ondē & rōne.
 d'z mli. sapie. iustoz aie i' maū dei
 sūt & c. Ide' spes illoz i' mo' ple. est.
 s' m'eu'. Q' rēt hoies moztē & nō i'
 s' s' lo' de mal' m' s'm. Ibi moztē
 semp' uiuit. fuis semp' incipit. & de
 fcs deficē nescit. s' s' lo. Qui māduc
 at meā caruē & c. **Q**ndō ē aie i'
 mōlitas p'oces. Omis nāq' corrup'
 creat' ex p'ietate. Nūc' aū ē q' s' bac'
 aie p'iet'. p'etrea aia capax est b'it
 tudis. Ds aut' ut ait Aug'. i' g'nti li
 b'rate replet omēs creatās p'capru
 eaz. q' s' hōi b'itūdinē. Ad b'itū
 dinē aut' spectat uita p'etua. p'cea
 si moztēret' aia cū corpe homo nō ti
 met' moztā sic nec lup'. n' canis moztū
 rē s' reliquit' ad uices p' moztē ho
 mis q' timet'. p'etrea cū ds uult' s'it
 hōbūt bonū p'mū. mali p'ond'. s' h'
 n' s'it i' hoc mūdo cū mali uideant'
 florere. ducit et' i' bois dies suos. bō
 uo tribulat'. s' fiet alibi. hoc aū nō
 p't' eē n' aia s'it i' mōl'ia. p'cea ds fec'
 hoim ad yma. & s' s'ua. s'. ds i' mozt'
 tal' est q' & aia. **De libo arbitrio.**

Libū arbi. ut ait Aug'. **li.**
Lest factas rōnis & uolūtatis
 q' eligr' bonū grā assistere. malū dō
 grā desistere. In hac diffinitōe pōit'
 rō & uolūtatis. Eō quidē ut p' s'iliari
 uolūtatis aut' ut ipator. Nā ratō d'
 eē id bonū ul' malū. uolūtatis aut' d'
 fiat fiat. **N**ō q' libtas libi ar' est
 liba acoactōe s'ufficiēt. s' nō liba co
 actōe efficiēt. Nulla eī coactō ex'ice ē

fort

accidit

6

2

Agria

In mal' seruit' misit

sufficiens ca ut ad fiat lz qnz sit effi-
 cied ut pz inmltis qui coacti sut ne-
 gare xpm ptoemeta qm mhi coac-
 ta uoluntas. uoluntas est ut ait Aug.
Qn uo pccoz trahz tuoz destrunt
 no libtas arbitru. qe coc ul fellas
 ul claud' infouea cadet. qu ext hnt
 no fit hoc illo i uito **L**ibtas ar-
 bitri tpler e. f. Anctte. A pccoz. Anulsa.
Prima libtas est nate. f. agre. etia
 gle. f. pma est maloz et bonoz.
Sca e tmm bonoz. Terz e in celo reg-
 nanciu. Ex huc pz qd libtas uiatoz
 e nolle ul uelle peccare. et et posse pec-
 care. f. libtas i padiso fuit posse no
 peccare. et et posse no pcurbari. Libta
 au pate est nolle et no posse peccare
 nec posse turbari. Pz qd lib' arbi-
 libus e in bonis qm i mal' qe i bonis
 e tmm seruit' misit et pccoz. f. i pna
 erit libemiu. qu omis talis seruit' de-
 struet. **N**o qd de lz no possit ma-
 le fact. et sili' angls et aie bre. tu est
 i eis lib' ar. qe bonu eligur et malu
 declinat. f. no exi firma nctte. f. liba
 uoluntate. Eode m. dicend e de dyab.
 qd her libm ar. bonu tu respu. et eng
 et malu. f. hoc no facit in eo uolunta
 coacto f. uolutaria obstinato. Li ar.
 her se i quibzda indiffent ad bonu
 et ad malu ut ipms pentibz an lay-
 liu inqzda plus se her ad malu qm
 ad bonu ut i regnatis pbapm. Inqz-
 da se her pl' ad bonu qm admalu
 ut i scificatis i uob. Inqzda nctio
 se her ad malu ut i infidelibz no vege-
 natis. Inqzda se her nctio ad bonu
 ut i fmatris sic fu ba ugo p pceptoer
 filij.

Homo gte antepos **De natura**
 de q. arbor uula **corporeis hu**
 her eni se capd cu caput. **manu**
 ad modu raditio. brachia ilo **Luy.**
 cu cruribz sut q i rami. **Sol'** et homo
 e longi et lati corpis. **Sol'** q homo e
 erecti corpis. et ratio e dup. f. natural
 et moral. **N**atal quide ratio e. q i alus
 aiailibz hndat icapite. maria ttra dep-
 mes. et deficit calor eriges. q no e i hoie.
Et et ratio moral. ut. f. ueritudo stare
 corp'al attestaret ueritudiem metis.
 fursu ad celestia tendere. **A**ccideta
 aie tmlmutat corp. qe coz delectabil
 y magiata. mouet corp sic ttabilis.
 et io die auicena. q mltu tltis acle-
 pra times. q mltu tltis aclepra ti-
 melerit aliqn leplus. **S**it et qd
 corpis passioes redudat in aie pcur-
 baroes. sic pz i sopno. **I**t ptes corpis
 huan hnt silitudine tocl' mdi. qe ta-
 ta e distanc int' ext mitates duoz lo-
 goz digitoz ut usqz man. qnta est
 aultice capitis usqz ad plantu pedis.
 sic tata e distanc acenit capitis ad op-
 politu tropu i celo. qnta e abouete i
 occidete. **C**orp' human ex uij. apo-
 litu e elemis ut appet tra i ollibz et
 carne. **A**q uo t hucoribz. f. saigne fletu-
 mate. cola. melacolica. **I**t aer ptime
 i plmone et hoc pz q semp i motu e.
Na pulmo uerilabim. cozd e ne u-
 mio calore dissoluat. **I**t igs ptime
 i corde. et ido infus e latu. et lupus
 accinctu qm forma ignis retinet.
 memb corpis tplura sut. **S**ut eni
 qda radicalia. ut epax. coz. cebeu. ge-
 nitalia. **I**nt que pma ta sut de esse

h?

in pma gnatoe iduidui. In qb; ut
 supdem est sede hē spē nālis. vntatis
 aialis. S; mbra genitalia sūt ad g
 suatoem spē. Alia sūt mbra deseruē
 vt veue arte. x nuu. pque uelē ille
 tpler spē ut hē sup. Tere m dicunt
 mbra officiaia sūt manū x pedes x hē.
 Sūt x mbra tā artificialit' ordiata ut
 mutuo s' deseruāt. Nā supiora ificē
 amistrat gubnatōem ut p; i oculis. It'
 ifloca p' bent supiorib; supioratōem
 ut p; i pedib; x crurib; q' totū pond'
 mbroz sustinet. It' media ipciatur
 ut usq' defenitōem x necrioz q' sitoz.
 ut p; i maib; x vebus. It' sic sūt ordi
 ta ut unū mbroz ipiclis palio se
 exponat. ut p; i capite p'cul' defenli
 one alia mbra piclo se exponit. It'
 qn unū mbroz defie. alia defie euy
 suplet. Vñ uident' aliqs carētes māib;
 cū pedib; x mede. x alios carētes māib;
 ābulare. It' magn' doloē in uno mbr'
 faē minore l' alio n' l' uire. It' mbra
 quoz mor' s' ē lib' ar. tā p' m' t' am
 uoluntatis seruāt obediām. ut ut i
 puū uoluntatis x executoem opis q'
 nulla moza uideat. x hāc obediām u
 dem suare uelē i uidiādo liguā in
 loquēdo. os i amēdo. manū inopan
 do x hē. **De phisonomia. xv.**

Duise mbroz dispositōes s' arte
 phisonomie. diuisos affect' an
 mores i dicat i hoie. nō q' ista sign'
 necōem i ponat morib; hominū. sed
 ostendit' i elinatōem nē. que tū re
 tui p' freno cōis. Sequitur q' m
 hoc tractatu magnos hui' auctoē
 artis. s. aristō. Auiscēnā. Astancū.

phylomenē. Loz x palemonē Inapi
 entē x plerio mbr;. It' melacolicos
 tristes x g' ues dicunt. Sāgneos aut'
 oppōita hoz uide' hē. It' colicē. facile
 sūt ad irās. x flegmatici pig' sūt ac
 sopnoletī. Phisonomia sex' ē. q' ma
 sculin' anim' uehemes ē. ad imper'
 studios. x animos'. Femiē au' nulli
 cordes sūt x timide. Capilli molles
 x rari ebēs ingenuū p'loquūt'. It' ca
 pilli t'pi p' nūciāt tumidū x luc' cu
 pidū. It' capilli dep' ssi animū x fron
 ti i mūtes. fūm declarāt aīm x luc'
 cupidū. x hūc p' cordat capitis ut sūm
 capillatā. Capilli flau' x crassi albi
 iduāt idocales. Capilli uo s' nig' si
 sūt modate tenues bonos iduāt mo
 res x bonā homis p'ponem. **Capit**
 numis magnū stolidū indicat. Capd'
 aut' globosū hē est sū sapia x memo.
Caput hūile sup'. x nē planū i solecie
 x dissolutōis dat iudiciū. Caput ob
 longū aliquitū x malleo sū hōiez
 ecūspectū idicat x puidū. **Fros** an
 gusta nimū idocle x uoracē decla
 rat. Lata uo puitatē sigt' discretōi.
Botūda sigt' iracūdiā. Humil' x
 demilla sigt' uicūnd' x nō admittē
 tē turpia. **Quadrata** x modate ma
 g'itudis mag' sapie x magnificatis
 est i dicitū. It' supcilia actualia usq'
 ad corū nali sigt'at s'bile x studios
 i omib; opib; suis. Si au' i de cocū
 t' hē hominē x pūm sapientē dem
 strāt. Si uo actualitas declinat ad
 t'pora x ad g'ypositatē genaz sigt'
 neglītē. **Supcilia** s' sūt mltōz x lo
 g'oz piloz sigt' fūm x mag' meditā

Ocli qui tanquam guttule nitore & nitidi velucet mores & positos indicat. **Q**uoniam uarie mouet ocli ut in curvat in quiescat signat mala reuolui. id est in animo. si non dum esse perita. **O**cli glauci sp ledore cum micate signat audace & p uigile ad malicia. **O**cli tremetes magni & oblii dilignat uini potatore & intemperantia uenis. **O**cli per nig signat inbecille sui utute animu & lucri audiu. **Q**uoniam & guttule rubetes aliquantulu in sui & tu nigre appent. signat animu uultu pbu & igemod. **U**bi aut unius ocli guttule uenit rubet. & aliqne cedat ad q data. & queda sui pallide queda glauce. & oculi que foemlor ambigunt pupillas sui sangnoletu. & sui mag ocli. & nitore pupille moueat ut mo & palpeb tales in qm ocli signat qui excedit more ferax. **Q**uicq enim ne phandoz cogi pot talib; oculis peribile est. nec & adomestico cessabit sangne. **O**cli nimu pminetes rubicudi & pui lingua declarat effrenata. & corp instabile. **O**cli aceter i tuetes si sui humidi indicat hoiem uicund. ac i agedis uelocet & puidu. **O**cli qui frequet claudut atq; relectant timido ac i becille declarant. **O**cli mite aptois signat stulticia & i uecudia. **S**i aut mite clausu sunt signat mobile & i stant. **A**ures pminetes & ualde mag signat stoliditate & garrulitate. & i prudencia. **S**i ualde pue malignitatis sui in dicia. **A**ures nimu rotunde i docile signat. **A**ures obloge & angte in

uidie sig sui. **A**ures iacetes & sup caput applicate pignia delignat. **B**e ne crasse signat ignauia & uolentia. **S**imul aut tenues malignitate. **B**ene rotunde i uidie argunt. **M**ares patule alacritatis & fortudis dat i dicit. **L**ogo ilo & tenues mobilitatis & leuitatis signu hnt. **N**arui aut pguur frontu est. si nec alta nec humil. & equi linea descendat uirile sig e. **N**arua & ac prudencia delignat. **N**ares minores debito furib; assignat. **O**mnis uultu cu pler & crallus iuu & uoluptatib; dedit signat. **V**lt dependes cogitatore s dolu i dicit. **L**abia tenua i ore maiori. si sup labu aliquantulu erubet sup i feru magnimu i dicit & foret. **T**enua uo labia pui oris inbecille animu & ueritatu i dicit. **L**abia cu soluta ab ore aliquantulu dependet inerte dem strit. **N**a i alimo & eqs antiq; hoc sig inuenit. **O**s pui i ueritatu uultib; muliebul; qm ais efemiatu. **O**s q uultu modu dilatat uozate i dicit & inmitu & ipu. **T**al em ueritatu marinis mostris i ueritatu. **O** pui & breue inu hnt i mitel s & i uidi. hos ei platu ad serpentes referat ment plixu aliquantulu de monstrat uacund. & min pcurbat. **V**lt leus mentu est pmsurat em ad ad qdeaturu accedes. **M**entu si lo ge i plixu distendat dolus assuet ostndit. **V**ox exites similis uo a ouu aut capraz stulticie het i dicit. **Q**uoniam aut i mod auu uoce intendit de facili fiet leu s.

aim

Vox tenuis & q̄ lugub̄s esse in-
dicat & suspiciolū. Quoz uox me-
rit inares. ita ut nares p̄sonet me-
daces sūt & maluoli ac malis ali-
enis gaudentes. **C**eruis longa et
tenuis siḡt eū qui maliḡs meditat̄.
Rotūda ceruis p̄bat uirtutē ai & coe-
pis hilitatē. Ceruis breuis indicat
est ei qui cū tenitate audax ē. Cer-
uis nimis erecta insolentē & p̄uma-
tē siḡtat. **P**ed̄ q̄ multis carnibz
ictū est idociles idicat & ignaves.
Ped̄ q̄ longi est qm̄ uent̄ p̄uēdet̄.
Ped̄is si cū uētre nūmetate piloz
regas̄ siḡt hominē instabile. & am-
mū sū uelione siḡt ac p̄tate. Cū
aut solū ped̄ capillos p̄fert aiolū
deliquat. **H**umū tenues & qui in
accumō erecti sūt insidiolū dicat
hominē. **R**eachis qm̄ uirtutē plu-
tate extendit ut erecto corpore extēdit
digni mediū appingit ad genuū h̄ fue-
te m̄tura q̄tior deficiat dignitas.
hiles ostēdit hoies & f̄ores. Cū au-
plexitas h̄ ad femur delinit ut
p̄n̄ ul̄ declarat hoies maluolos
& malis alienis gaudentes. **M**an-
numū breues exigue fortes demo-
strat & facāces. Craso manū si digi-
tos breues ul̄ modū heant decla-
rat eguifozē insidiolū & fure. Ma-
nus uirtute & tenues loq̄e siḡt.
& uoracē. **U**ngues albi & pla-
ni & molles ac tenues & obau bore
& b̄n̄ plucidi optid̄ igemū idicat.
Ungues i flexi & nigri i p̄ndentes i-
dicat & rapaces. Ungues breues
nimū declarat malignū. **D**igni

collecti & globati. anarū dicat &
malignū. Digni p̄u & tenues & tenu-
es stultū dem̄strant. Digni uo p̄u
& cilli iuidū dicat & audax. **L**ata
tenua & angta dep̄lla timiditate i-
dicat. Lata restra carnibz & dura o-
stendit hoem̄ idocile. h̄ enī ad va-
nas sūm̄ platonē ref̄unt. **P**ars
ris que s̄b genuū ē & s̄tura uocat̄. qm̄
plena ē & q̄ gūda imp̄tat hoem̄
siḡt & i p̄udentē. **N**olles s̄ura es-
fermans alligantur. **P**edes s̄lli
& breues ualde i firmū indicat ho-
minē. **P**edes nimū pl̄xi ad hoem̄
dololū ref̄unt. **P**edes p̄cennes &
breues p̄dūt hominē malignū. **P**
longis pallibz i cedūt magni-
mes eē solēt & efficaces. **P** cel̄
i cededo p̄mittit se & uultū deduo-
atq; totū corp̄ p̄plicat siḡt timidū
& p̄tū ac uilimū. **Q**ui breues p̄a-
het eisdē que accelat malignū eē
ad ac i becillis. **C**olor canis nig-
ulutū idicat. **C**olor alb̄ rube forte
& aiolos ostēdit. **C**olor ueloz
alb̄ cū pallore defectū uirtutis si-
ḡtat eximū m̄tozia flegmat̄.
Color ignit̄ lucētibz octis ad i lam-
am uiḡt. **C**olor alb̄ int̄ albū & ni-
grū qui declinat i p̄nū si clar̄
ē ostēdit uirū uigenū boi & bono-
rū mox. **R**egle genales p̄bilono
Oculū q̄ tenend̄ est m̄e. lvi.
q̄ m̄bra que i p̄ortōe sūt n̄
li quo ad figurā colore q̄ntitatē sū-
morū idicat uirtus bonā h̄itudine
natālem. **M**emb̄ uo que p̄illa sūnt
figā q̄ntitate sūnt motū q̄litate

pulsam mentē indicat. **Præterea** dicit
 plato q̄ quecūq; similitudo animā ali
 quoz in hominibz ē. tales homines z
 talia imitant mores. Nō in sup q̄
 lz plis m̄broz nālū mores homi
 gnoscant nō tñ iponūt nocatē
 lz ostendūt iclinatōem natō. nec
 semp denūciāt affect̄ homi lz tce
 quē z p̄bit. It̄ plis ext̄icea de q̄bz
 dcm̄ est nō stat̄ p̄fendū est iudic.
 qz forte signū est p̄ accidēs z nō p̄
 nam. z forte iudicū ē p̄ zūā s̄uetu
 dinē ul̄ freno ratiōis tenet. vñ nar
 rat aristo. q̄ discipuli ypocritis p̄caba
 figam ypocritis p̄caba phylemoni.
 excellēt phylonomo. qui p̄nūciā
 de ipō q̄ eēt ur luxios. Ius aut̄ in
 dignatibz z culpātibz phylemonē qd̄
 de optio iuro talit̄ iudicall̄. recul
 unt hoc ypocriti. **Q̄** stest̄ ē phylom
 iuste iudicall̄. s̄ ex amore p̄hic z ho
 nestatis dix̄ se zcupias cordis sui in
 cille. z accepit p̄tudū q̄ nē fuat d̄
 negatū. Deniq; sciend̄ q̄ siḡ ext̄icea
 nō ref̄unt n̄ ad eas palliōes q̄ nālū
 s̄nt hōi sic ē ira zcupia z h̄c. nō aut̄
 ad eas que s̄nt aīe solē. sic est mul
 ca. Gemeta z silia. Sciend̄ q̄ q̄ in
 oculis p̄ncipalit̄ s̄nt om̄is p̄fctō
 phylonomie. z li oculoꝝ iudicū z
 mar. ceteroz m̄broz iudicū tūc ro
 ta dix̄ eē lox. Si aut̄ zriant̄ tūc p̄
 ualet iudicia oculoꝝ ip̄ q̄ om̄es ph
 ylonomi affirmant̄ oculū eē um̄ cor
 dis nūcū. **De toto homine. lvi.**

Postq̄m̄ expedit̄ ē de hōie ex p̄
 n̄tis. z ex p̄te corpis nūc di
 cend̄ ē de ipō pur̄ ē z p̄olit̄ ex ut̄q;

ubi sp̄alit̄ nō dī potēnc̄ qz nāl̄ cā
 distātes z unū i unā p̄sonā. nām
 s̄. corpēā z icorpēā qz maxie distāt̄
 p̄dicam̄to s̄e. **Præterea** cū eēt una crea
 tā que hebat z p̄tōem̄ foris p̄sentū
 ut q̄libz aīal̄ brutū s̄i debū creat̄
 ul̄ creatā ip̄ p̄fectōem̄ unūitatis.
 que hac zgnitōe duplici eēt p̄dica
 ut legē possit̄ inlū s̄opto itus z fore
 hoc ē itreatore suo z ope. **Vñ** unita ē
 aīa corpis multip̄ itatē lz sepata dig
 or uidetur. **Prima** ratō ē ut p̄ zūctōes
 tā disp̄itū natōz eriget̄ m̄es adspan
 dā unōne que erit̄ in aīam z s̄p̄m̄
 creatū. **Alia** ē ut aīa seruicōdo dō m̄cōe
 maī m̄itū beat qz maior victoria z p̄
 zleq̄is maior corona. **Difficilas** eī op̄
 mult̄ ualet ad efficaciam̄ m̄endi. **Terc̄**
 ratō est ip̄ p̄plement̄ unūit̄. Cū enī
 sic dcm̄ est quedā eēt creatā sp̄ual̄ q̄
 dā p̄corpēā. **Quem̄** fuit creatā
 s̄i mirā. p̄ti s̄. sp̄ualē p̄ti corpālem̄.
Quarta ē qz sic corp̄ uiuū ul̄y ad fruc
 tū p̄nūc̄ sic p̄ morte resuscitat̄ uale
 bit ad p̄seruatiōem̄ stole duplicite. qz
 nō solū aīa s̄ z corp̄ p̄m̄iābe dote sua.
Quinta ratō est qz ex defectibz corpis hō
 multa h̄ēt m̄tia hūilitatis ul̄ hū
 liatōis. vñ ē hūilitatō tua im̄edio
 tu. **Sic** aut̄ aīa ex zūctōe ad corpū
 plā bona zleq̄. s̄ z m̄ta z h̄it̄ in z
 moda. **Primo** p̄ti origialis in gnatoz.
Job. **Qua** p̄t̄ face m̄idū de im̄. z cep
 tū sem̄it̄. **Secundo** p̄t̄ati p̄nitatē. **Gen̄.**
 p̄ni s̄nt sens̄ homis ad malū ab a
 dolescēnc̄ sua. **Tercio** bñ opandi di
 ficiltatē. **Primo** p̄ agrū p̄gri hōis.
 t̄n̄sū zc. **Quarto** inlles eb̄itudinē.

in p̄
 t̄lem̄ v̄
 anglus
 et aīa
 hebat
 rōz

valz

Sap. Corp q coaripit agrā a. Qnto
 ptnuā ipugrōem. Gal. Caro cupile
 adū. s. Sexto curaz sollicitudiz. Na
 th. hūo uobis ne solliciti sitis a urē q
 mād. Septim passionū implicatāce.
 Job. homo nat' demire h'. Octauo glē
 redardatōem. Glām enī nō papiem
 qm̄ diu tēorpe retinem. p' hoc Ap.
 cupiebat dissoluī tē cū xpo. **De p**

Propetates pueratib; hominū
 hominū sūt iste. **Viliterere. luy.**
 ut honest' psequi. cū omnia beuta n̄
 h' utilia t' delcabilia psequit'. Passio
 nes ordiare ad limite rōis. **Sup' mō**
 dū p'ntellem eleuari. Et dō si aliqñ
 n̄s p' ad hestione int'remus se mūdo in
 flore fecit. iā n̄ honore huāitatis ex
 ut' p'petate accip' bestie. ut dicat' h'
 p'cupiscētiā porc'. p' uā canis. p'
 rapinā leo t' sic de aliis. qd' plato uo
 cauit sam aiāz t' coarpatōem. Amici
 tiā h'c s'm omne gen' amicitie. Et h'
 differ' h' ab utis que n̄ h'nt amicitie
 spem. que ē dilcois ul' p'nuetoz
 t' h'c. **Intellcualib; theorematib; spe**
clari. t' talib; delcari. Vecudari inē
pi p'peto. p' q' t' emdables dicant'
i' uicudi. q' i' aliq' mutari sūt arōni
honore peccorinā nām allumtes. p'
feste ē iugale aiāleo q' legib; ordi
natū faciāt honestas nuptias. Cui
le animal ēē q' distributōes. t' colibi
tōes. t' feda. t' pugnas p'fās h'et t' ur
banitatos ordiatas. Discipline ēē
pceptible p' ratoris ulū. Elle aiā
māluet' natā p' ciuilitate. Elle aiā
risibile. Elle aiā glāble p' p'fās gay
dedi rāōnes. que soli p'ringūt homi

Elle miccolimū. i. minore mund' eo
 q' omis creatē ad heat homo. videt
 ēē cū lapidib;. **vegetari cū arborib;. tē**
tire cū aiālib;. Intellē cū anglis. Et
duplici natā ēē p'positū. s. corpali et
spūali. Creaturaz ēē dignissima. Elle
animal rāōnale mortale. humana
fragilitas in hoc p'litit. q' i' hoie est ac
sidiuitas deficiēti. i'possibilitas stande
facilitas cadedi. difficultas resurgēdi.
vilital nalcēdi. Inctitudo moietēdi.
Defcēs huāitatis ē. q' quicq' hēni' aliū
de hēni'. t' p'fē hēni'. t' inlup amitte
postum'. In hoie n̄ est mouedi ncti
tas. t' h' est ul' illata nocitas sic fū
t' ada. t' i' nata sic est i' n̄. v' v' allū
pta sic fuit i' xpo. **De p'mis p'em**

Sūma boitas uoles **bus. lxx.**
 p'mūcare bonū suū s' t' aliis
 fecit creaturā rāōnale que sūtū bo
 intelliget. intelligēdo amaret amādo
 possidet. possidēdo b'ā ēēt. fecit au
 d' p'mū hominē formādo corp' eui
 p' miltū angloz de limo t're i' agro
 damalteno. t' d'p'rauit' facit e' sp'
 ractin uite. hoc ē aiām creatur. quā
 corpi fēō uniuir. fēō ē aut' homo
 ad ymaginē di' innatālib;. t' ad sili
 tudinē i' g'uitis. **h' aut' homo fēō**
ad ymaginē di' plus qm̄ anglis. q' p'
uenietā h'et homo cū dō uirtus t' ext'
qd' nō h'et anglis. Int' eui h'et iuēni
tū. s'm memoēiā. intelligētiā. t' uolūta
tē sūt anglis. s' ext' iuēniētā h'et q'
nō h'et anglis. Na sic ap'ē fili'. s' u' ab
hominē homo euidē natē. p'ccēta sic
d' platō est omnū i' suo unūllō. s'
homo omnū i' suo unūllō. s' sicut

ubiq; est. sic anima ubiq; est tue
 hitabilis. i. incorpore nō quide per
 essetiam. sed p potētiā. **V**iguitas
 humana est in hoc qd deus fecit ho
 mine ratōne sapiētem uita inno
 cētē. dominio potētē. **P**rimū
 notat in hoc qd factus ē homo ad
 diuimagine. **S**ecundū qd ad simili
 tudinē. **T**ercū qd ppositus est ho
 mo animatib; & aliis creaturis
 que omiā sibi seruiūt. **E**x his nō
 volūtati bonorū hominū subdit nō
 solū creatā s; etiā ipē deus. p. **V**o
 luntatē timentū se fa. **I**te angeli
 qui de putant ad custodiā. **I**tem
 demones qui dant ad exercitiū
 bonorū. **I**te homines boni qui se
 socij tribulatonū & erūt socij co
 solationū. **I**te homines mali qui bo
 nos magis pmouēt psequēdo q
 posset facere seruiēdo. **A**cepis
 tale dedit dō homini pmo quod
 anime eēt subiectū ut eēt obrep
 ans sine rebellioē eēt etiā ppa
 bile sū libidie. eēt uegetabile sine
 mortalitate. eēt & pportōnale. quan
 tā ad pplex. iōm equale eēt quoq;
 anime pforme ut sic anima erat
 innocēs & tam potat peccare sic
 corpus eēt ipassibile. & tñ posset
 mortalitate incurē. & idō poterat
 mori. & nō mori. potat hēe sufficiē
 tiā & indigentia. potat obrepere
 & rebellare. **E**t hoc fuit ratōne na
 ture defectue ex nicho create nec
 p gloriā confirmate. **F**uit tñ corp
 illud ita gditū ut in eo nllā eēt pag
 na rebelliois. nllā pntas libidi

nulla inminutō uigoris. nllā cor
 ruptō mortis. **H**ec aut imortalitas
 corpis ade principalit fuit ab aū
 sic ab influere. **C**orpis eglu pposi
 tōne sic adisponēte. **A**ligno aū uite
 sic aueritate. **A**uerguntē uō diuine p
 uidēte sic ab uirtus pfirmate. **E**t ex
 eius ptegete. fcs est itaq; homo ab
 q; omi culpa & misia. nec ad culpam
 hnt fomitis itamentū. **I**n sup da
 tā est ei qd duplex adiutorū. **V**n. ē
 ad recte uolendū qd est pscietia. **S**e
 cundū ē ad mirandū qd malū
 & stimulandū ad bonū qd est synd
 sis. **T**ercū fuit scia illuminas ad i
 tellectū. ad pgnostendū se ipm dñi
 suū. & mundū istū. qui fcs fuit ipē
 ipm. **Q**uartū fuit caritas attendēs
 affectū ad diligendū dñi sup omiā.
 & primū sūi sic se ipm. **I**ma duo
 pntēt ad pfectōem naturalū. alia
 duo ad pfoem gratuitoy. **Q**uorū unū
 fuit gratie gratis dare. s. scia. **B**eligi
 gratie gtu faciētis. s. caritas. **A**cep
 homo tplex oculū. s. carnis quo u
 det mundū. **I**te ratiois quo uidet
 animā. **I**te pteplōnis quo uidet
 dñi. **E**t sic oclō carnis uidet hō q
 sūt ex se. oclō rōnis que sūt int
 le. oclō pteplōnis que sūt sup se. **N**o
 ticiā enī dei hnt. cui pntiā q
 dā mīori aspiratōne pteplabar.
 nō tñ ita excellent ut impia nec
 ita i emigmate ut nī iua. **B**es &
 fcs nouit. qe noia omib; anim
 atib; iposuit. **N**oticiā q; sū hnt.
 qe qual fcs erat scuit. & qd qe
 ul caue debet intellex. **F**uit q; tñ

penalitatibz. qz nec elurunt nec li-
tuunt. **I**t' frigus' ul' estus. labor au' infir-
mitas eū nō lesit. nec mortē expecta-
uit. qz iuues erat ad glām trāferen-
dus. **V**elutibz nō egulsi. & nudus ue-
cūdiām nō leniit. **N**atā in eo quo
ad deformitatē mēbroz nō errasser.
Concept' fuisse sū pudore. & prius sine
dolore. **N**otus membroz b'iecti finit
uolūtati. **De preceptis sibi datis.**

Factū adā de paradysum. **ix.**
trātulit. & tibi de costa dormien-
tē eū & iugē formauit. **H**ac nō fecit
de capite ne uiro dominaret. nec de
pede uiri ne p'cepisset. s' de latē ut
amoris uinculū. **D**uplex bonā illi
deus p'pauit. **U**nū t'pale. Aliud eter-
nū. **P**rimū dedit sū p'missū. **I**deo du-
plex p'ceptū p'mus homo hūit. **U**nū
natāle ad custodiendū bonū datū. Ali-
ud disciplie ad p'niendū bonū p'missū.
& hoc nō potat meri melius quā per-
uerā obediām. que tūc uia est. q'ndo
p'ceptū ex se solo obligat. & nō ex ala-
tā. **E**t tale dē p'ceptū discipline. q'ā
p' ipm diste' q'nta sit uetus obediēc.
Unde & p'ceptū discipline d'z. quia
uitare lignū scie' nō suadebat na-
tura sed disciplina. **P**receptū ilo na-
ture duplex fuit. **U**nū de p'seruatōe
iduidui ut ibi. **D**e omī ligno pa-
amed. **I**ur' que ligna fuit in me-
ditō paradysi specialit' nominatū
lignū uite sic dictū ab effectu qz
corpora p'moz parentū debebat
cōtinue uegetare. **A**liud fuit p'
ceptū nature p' conseruatōe spe-
tici ut illud. **C**reare & multiplica-

Turca p'ceptū discipline notatur
q'nd' aliquid prohibet quia malū. **E**ro.
Non furtū facies. **A**liqd quia occa-
sio mali. **N**. **N**o iurare omnino sic p'
latus prohibere multa potest que
tamē nō sunt expressa in sua regu-
la. **A**liqd ad p'batōem obediēc et
tale fuit p'ceptū de ligno uetito.

Homo **de paradysum. Ari.**
p'dcis fultus auxiliū accepit
locum paradysi t'restris inhabita-
tōem tū quillam. **F**uit autē locus
iste ut ait. **D**am. **F**ruitatōnis um-
uerse promptuariū. qm terra excel-
sior positus est. & tempato ac puri-
simo aere circūfulget. **P**lantis se-
per floridis comatus ē. bono odore
plenus. nullūq' irrationabilū ibi
habita. **P**reterea habet ex Gene-
q'nd' ad omnino paradysū plantatur.
Fonte qui diuidit' in quatuor capita
irrigatur. ligno uite ac scie' decoa-
tur. p' cherubin ac flammeū gla-
diū custodit'. **N**otandū insup q'nd' nul-
le sūt ibi t'p'estates. **D**ue q' sūt ibi
hyemos. & due estates. & bis fructifi-
cat' ibi arbores. **I**tē in utroq' solsticiō
habet hyemē. et in utroq' equino-
ctio estatem. **H**uius autē ratio est
quia paradysus sub circulo equino-
ctiali situs est. **I**tem semper est equi-
noctium. **De calu p'mi hoīs. Ari.**

Suidens ergo dyabolus felicitati
hominis in specie serpetis ipām
mulierē tamquā fragiliore temp-
tandā aggredit'. **Q**uā cū in re-
sponsoe dubitante cerneret focu-
us insisit. et uincens eā. etiam

uirum illa mediante deicit. **P**roces-
sit ergo sic. **P**rimo. s. querendo. **C**ur p-
cepit uobis deus. **S**ecundo asserendo.
nequaquam inquit moeremini. **T**ercio p-
mittendo. **F**ritis sicut di scietes bo-
num & malum. **P**rocellus iste fuit maxi-
me ueritatis. qd processit experiendo
impellendo & alluciendo. **E**xperientia
enim accepit in interrogando. impulit
in asserto. **A**lexit in pmissioe. **A**lexit
uero dyabolus mulierem per triplex
appetibile. s. per sciendam que est appeti-
bile rationi. p excellenciam ad modum
dei que est appetibilis uisibili. per
suauitatem ligni que est appetibilis co-
cupisibili. **I**gitur uir peccauit quia
lignum ueritatis gustauit. **V**nde et
penam accepit. ut in sudore uultus sui
pane suo uescatur. **M**ulier autem in
duobus peccauit. **N**am superbiuit. et
uicium comedit. **V**nde & duplicem
maledictionem habuit. s. sub uiri potes-
tate eris. & hoc propter primum indolo-
re paries & hoc propter secundum. **D**ya-
bolus uero in serpente inuidit. menti-
tus est & decepit. **V**nde propter primum
deum est ei. **S**uper pectus tuum gra-
dieris. propter secundam dicitur ei. terram
comedes. propter tertium dicitur ei.
Ipa conteret caput tuum. **S**i sci-
te uolueris quis eorum plus peccauit
sit. s. uir uel mulier. **N**otandum quoniam
tunc ad aliqua plus peccauit mu-
lier. & quantum ad aliqua ipse uir.
Nam mulier plus peccauit quo ad
peioris finis intentionem. uoluit enim
fieri sicut deus. **S**ed uir intendebat
non contristare delicias suas. **I**tem mu-

lier peccauit in plures. quia in deum
in se. in primum. **I**tem mulier peccauit
dampnosius quia plures maledictiones
recepit. **V**ir autem peccauit plus quan-
tum ad originem quam excerta sciencia. **I**tem
peccauit uir maiori in studium. **Q**uerunt
ergo multi cur deus homi-
nem fecerit qui peccare posset. **S**ed ad
hoc assignantur plurime rationes.
Prima est ut ostendatur dei potentia
qui solus inuicibilis est. omnis autem
creatura mutabilis. **S**ecunda ratio est
ut dei sapientia. quia ex malo sit elige-
re bonum. uel elucere quod non potuit
fieri. nisi deus creaturam fecisset inma-
lum uicibilem. **T**ercia ut manifestetur
dei clemencia. quia christus pro morte
suam hominem perditum liberauit.
Quarta ut ostendatur dei iustitia quia
non solum reddit bonis premia. sed et
malis punia. s. supplicia. **Q**uinta
ut homo non sit peioris conditionis quam
alie creature quas omnes sic deus
animultrati ut eas agere propriis moti-
bus sinat. **V**nde & hominem arbitrio
peior relinere debuit. **S**exta est
laus humana. **L**aus enim est uiri ui-
sti quod potuit transgredi. & non est trans-
gressus. **S**eptima est deorum uniuersa
s. quod opposita iuxta se posita magis e-
lucescunt. ita mali bonos commen-
dant ad uicem comparati. **O**ctaua
ratio est quia boni exercitantur.
& probantur per malos. **A**d am et
eua post peccatum de paradiso expul-
si sunt. **S**ic lucifer de celo. **E**t in
hac ualle miserie habitantes facti
sunt mortales. **N**am sicut in celo est

no posse mori. & in paradiso posse non mori. Sic in terra est non posse non mori. etiam in inferno semper mori. Ex his patet quod primus status hominis fuit innocentie. Secundus gratie. Tertius culpe. Quartus penitentie. Quintus glorie. Dum enim inordinate exierit se homo supra se cecidit miserabiliter infra se. Et a statu innocentie et gratie in statum culpe et miserie. Item se fecit inobedies suo superiori. iusto dei iudicio. factum est ut sibi fieret inobedies suum in ferus. et maxime circa membra uirtuti generatue delinquentia. **De ordine temptationis in nobis. Lxv.**

Ordo temptationis qui fuit in primis parentibus et in nobis complectitur. Nam sicut serpens suggestit. Mulier delectata est. Vir coedit. sicut in nobis secundum. **S.** Diabolus gerit serpentis officium. Sensualitas uero mulieris. et ratio tenet uiri locum per sensum. vel dicas secundum Augustinum. **Q**uod suggestio serpentis est primus motus ex fonte. Conmissio uero mulieris est delectationis cogitationis per inferioriorem partem rationis. Sed commissio uiri est consensus superioris partem rationis. Per hoc enim terra. scilicet suggestione delectationem. et consentium. homo in temptationem ducit. quia temptatio per suggestionem inchoat. sed per delectationem progreditur. per consensum autem consumatur. **S**unt autem et alia tria per que quis in temptationem demeretur. scilicet opus peccatum. et consuetudo. ac despectio. **S**ciendum

quod est temptatio triplex. Prima est a diabolo per modum suggestionis uel per modum affectionis. Secunda est a mundo. qui uoluptate ac uanitate allicit uel persecutionem frangit. Tercia est carnis que per sensualitatem ac fornicitatem ad peccatum impellit. quibus et ratio consenties peccatum perficit. **Q**ue temptationis species prime. scilicet diaboli et mundi sunt extra nos et non habent peccatum. **U**nde Augustinus. Temptatio cui non consentis non est peccatum. sed materia exerce de uirtutis. Tercius modus temptandi est intra nos et est peccatum ueniale. quando primus motus tantum est si mortale si consensus aduenit. **C**ontra predictos temptatores dedit nobis deus remedia tria. quia contra diabolum habemus spiritus angelicos qui ad bonum nos stimulant. et contra mundum habemus exempla sanctorum quibus nec alliciebatur mundi blandimenta nec terrebatur supplicia. Item contra carnem habemus bona naturalia. scilicet hindere sum. et uim irascibile. habemus et gratuita. scilicet caritatem temperantiam et humilitatem. quibus carnis uicia mortificamus. **E**st autem differentia temptationis que est a diabolo sicut sepe oriuntur propter rationem. ut nuper faciat fame patitur. et post longam dormitionem somno pergrauer. **T**emptationes uero que sunt a carne frequentius surgunt propter necessitatem. sed interdum excedunt in superfluitatem. ut si cibus post ieiunium immoderate appetitur. uel in immedico me

et carne temptat
tōes. n. q. adya

1.
Temptationum
E spes

sura et modus non tenetur. **T**emptatio multiplex est. Quedam est probationis. hec est ad id secundum quod dominus temptavit abraham. Quedam est examinationis. hec est ab homine. Quedam est precipitationis. hec est ad diabolum. qui temptavit primos parentes sic. Quedam est delectationis. hec est a carne. Quedam est consensus. hec est rationis. prima est aspera. hec fit de laboribus inconsuetis in principio iuventionis. Secunda est uana. et oritur de prosperitatibus temporalibus ut cum quidam uirtutum succellombus gloriatur. Tercia est dubia. ut quis ambigit quid certum de aliqua re dubia tenere debeat. unde accidit ut legimus quisque ad bonum redditur quando id quod agitur bonum esse dubitatur. et propter quod fit ad malum quando malum esse nescitur. Quarta est fraudulenta ut quando se diabolus in angelum lucis transfiguratur sub specie. et uirtutum inducens uirtutem. hoc fit quando suadendo honestatem inducit superbiam. uel suadendo discretum obsequium inducit inimum carnis commodum. uel suadendo iustum iudicium inducit crudelitatem. uel suadendo misericordiam inducit remissionem et negligentiam. uel suadendo largitatem. inducit prodigalitatem et sic de aliis. In talibus autem est periculosissimum est periculum non uidere. Primum appellatur. propter timorem nocturnum. Per noctem enim aduersitas designatur. Secundum appellatur sagittam uolantem in die. quia prosperitas designatur per diem. Tercium

appellatur negotium per ambulans in tenebris. et hoc propter dubium proleptatis. Quartum uocat demonum meridianum. unde dicit. Non timebis timore nocturno. De istis quatuor generibus temptationum idem ait. Super aspidem. quo ad primum. et balisicum ambulabis quo ad secundum. et concilione. quo ad tertium. et diacouem. quo ad quartum. Propter predictas deceptiones diaboli. non sunt etiam licita facienda in hoc quinq; casibus. **P**rimus est si diabolus ipse bonum suadet aliquid non est faciendum. ne uideamur sine consilio consueti. unde de christo ipse suadente noluit panem de lapidibus facere quod tamen opus bonum fuisset. Secundus si aliquod bonum proponatur contra legem dei non est faciendum. unde machabei nolabant commedere carnes quas tempore necessitatis commedere licuisset. Tertius fit quando bonum fit cum scandalo aliorum. Cor. peccata inferi. et cetera. et loquitur de idolotico. Quartus est quando bonum fit propter ostentationem. Job. Si ostendat manus meam. Quum cum impedit obedientiam superioris ne licet pro mandato prelati malum nunquam debeat fieri. potest tamen aliquid quando bonum propter obedientiam intermitteri. **B**enedictio contra temptationes sunt memoria domine passionis. Mortificatio carnis. utile exercitium. Declinatio occasionum. Conculcatio principum temptationum. **Explicit liber secundus.**